X. évfolyam 25. szám
1954. június 17.
Ára 70 fillér

Ludas Matyi

A vietnami bábcsászár Cannes-ban üdül...

Titkár: **Felség! A néphadsereg közeledik Hanoi felé! Erősítés kellene!**

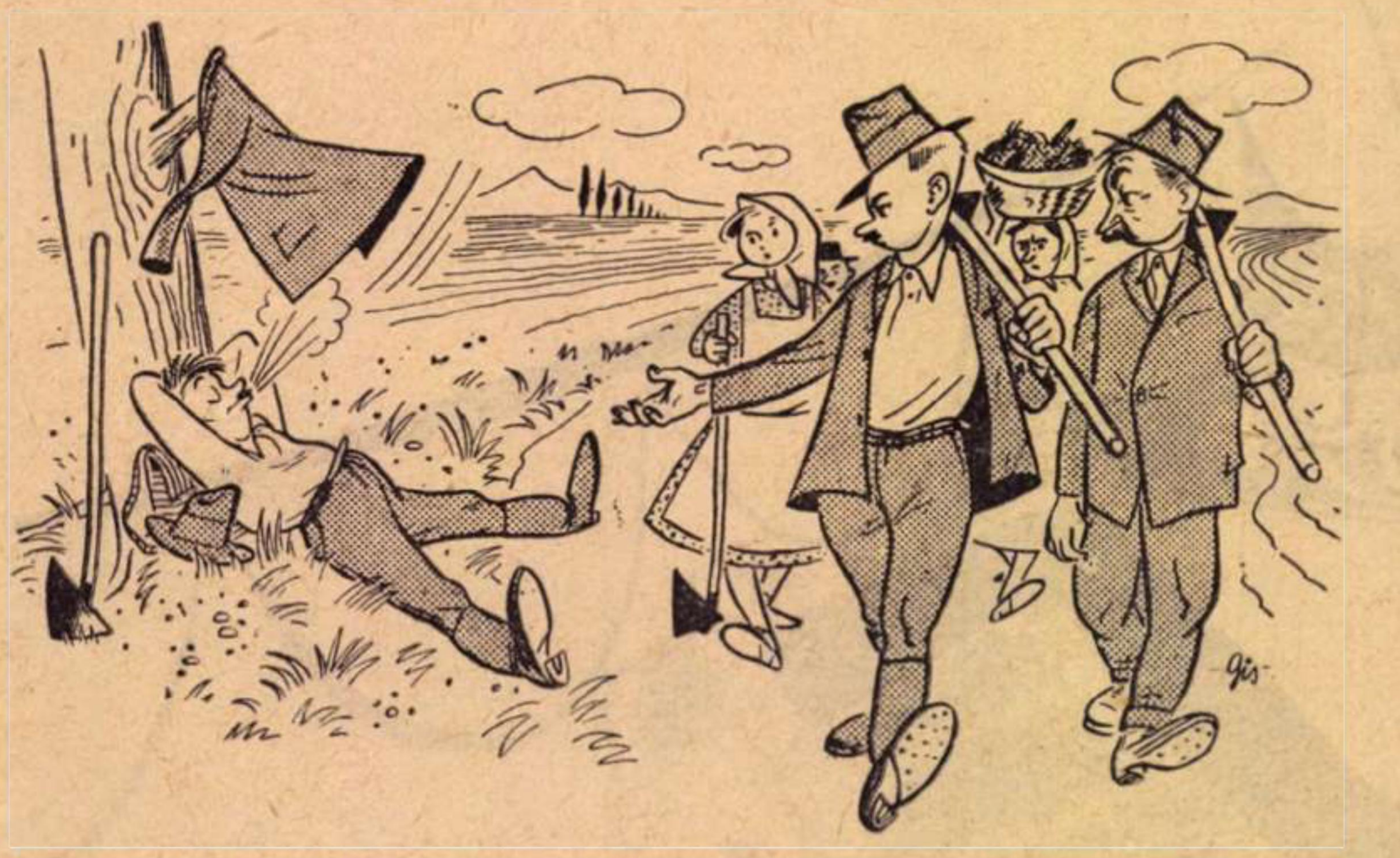
Bao Daj: **Pincér, hozzon egy dupla konyakot!**

Bidault zavarban

— Pszt, halkabban a háborúról, az ember nem hallja a saját békeszózatát!

Fején találta a szöget

— Látja, ez az ember a brigád lelke!
— Ne mondja!
— De bizony! Csak hálni jár a brigádba . . .

Nem jössz sakkozni?

Nem tudom, ismerik-e Bodrogit? Ő az, aki mindig sakktáblával járkál a hóna alatt, ő az, aki a legváratlanabb pillanatokban megjelenik és közömbös arccal, de esengő tekintettel, kicserepesedett ajakkal megkérdi:

— Nem jössz sakkozni?

Terhemre van ez a Bodrogi, bár én is kedvelem ezt az elmesportot, s szívesen lejátszom olykor-olykor egy játszmát, de őt, szegényt már teljesen hatalmába kerítette a szenvedély.

Egyszer az történt, hogy moziba akartam menni. A jegyet napokkal előbb vettem és órákig álltam sorban érte. Már éppen indultam, már az ajtónál voltam, amikor meglepetésszerűen belépett Bodrogi. Megállt az ajtóban és halkan, szerényen így szólt:

— Nem jössz sakkozni?

— Mozijegyem van! — feleltem ridegen, de ő nem mozdult, csak nézett rám és várt. Láttam rajta, hogy aznap már felhajtott egy-két kupica sakkot. Az ő kedvéért, tisztára csak az ő kedvéért, elhatároztam, hogy lejátszom egy röpke partit, hadd legyen boldog a fiú. Legfeljebb nem látom a híradót. Amikor meglátta a fehér-fekete kockákat, izgalomba jött. Eszelős tekintettel nézte a királynőt. Állandóan a szája szélét rágta és időközönként, nem tudom miért, meghúzta a balfülét, mint valami vészféket.

Játszani kezdtünk. Izgalmas játszma volt. Bodrogi tele volt lelkesedéssel és amikor felemelt egy bábut, láttam, hogy remeg a keze. Én higgadt voltam. Egykedvűen rágtam az irónomat. A fenyőfa nem is volt rossz, de a grafit az ehetetlen. Erre csak úgy mellékesen felhívom az Irószergyár figyelmét.

Éjjel egy óráig sakkoztunk.

Bodrogi teljesen megfeledkezett arról, hogy nekem mozijegyem van.

Pár nap mulva egy csónakház avatásán találkoztunk újra. Bodrogi fürdőnadrágban ténfergett ide-oda, hóna alatt az elmaradhatatlan sakktábla. Láttam, hogy többször felém pislog, de én nem vettem tudomást róla . . . Matilddal, egy szép, vörös fiatal lánnyal labdáztam, hancúroztam a hűs vízben . . .

Aztán, amikor meguntuk a játékot, kikerestünk egy csendes helyet. Kiterítettem a plédemet, Matild lefeküdt, az orrára téve egy akáclevelet, napfürdőt vett. Malasztteljes pillanatok voltak azok. Fejünk felett a makulátlan kék ég, a közeli fákon madarak csicseregtek, odahallatszott hozzánk a vízcsobogás . . .

Egyszercsak megzörren a bokor mögöttünk. De nem a madárka szállott rá. Bodrogi jött utánam.

— Nem jössz sakkozni? — kérdezte csendesen és egy arcizma sem rándult.

Azt hittem, hogy nekiugrom és saját sakktáblájával ütöm agyon. Most hív sakkozni, amikor Matild itt hever mellettem, alig egy kartávolságnyira? Kinek van kedve ilyenkor sakkozni? Azt hiszi ez a ló, ez a futár, hogy a kedvéért otthagyom a nőt, kitéve a természet szeszé-

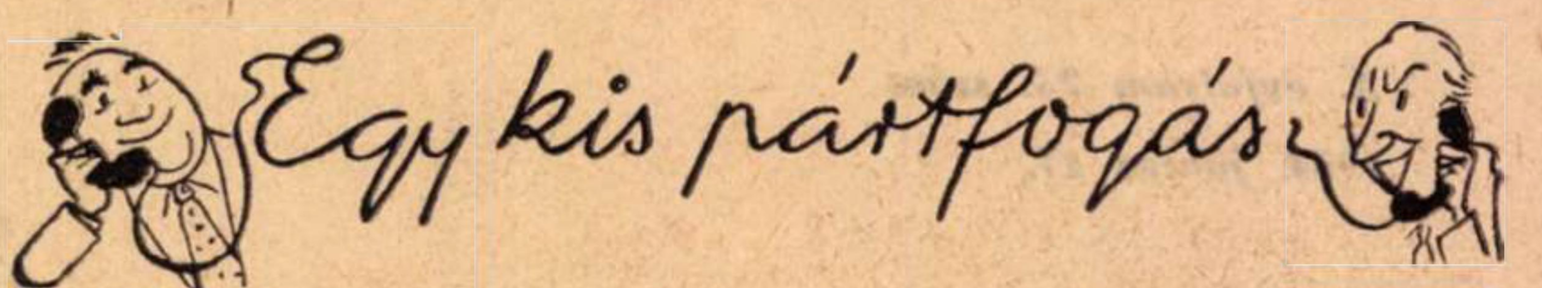
lyeinek . . .? Most, amikor a természet lágy ölén vagyok, víz mellett, körülöttem minden csupa napfény . . . Hát van olyan marha — dühöngtem — aki ilyenkor leül sakkozni?

★

Három partit nyert. Én csak kettőt.

Mikes György

Egy kis pártfogás

— Ki is az a Sósi? — kérdezte a főosztályvezető és összeráncolt homlokkal nézte a kis cédulkát.

A titkárnő gépiesen válaszolt:

— Azt mondja, hogy telefonon már megbeszélték a találkozást. Állitólag együtt voltak negyvennégyben a pincében . . .

— Ja igen, engedje be Ilonka és öt perc mulva . . . ugye?

Ilonka megnézte az óráját. Az „ötpercmulva-ugye"-t haladó hagyománynak tekintették ebben a főhivatalban. Ilonka öt perc mulva bejön és „főosztályvezető kartársat nagyon várják az értekezleten" csatakiáltással kitessékeli a látogatót.

— Szervusz, jó öreg Sósi!

— Szervusz, kérlekalássan — köszönt a vendég, mintha még mindig a pincében volna.

Gyorsan rátért a tárgyra:

— Te olyan nagy ember vagy!

A főosztályvezető ennek nem tudott, de nem is akart ellentmondani.

— Egy kis pártfogás kéne — folytatta Sósi. — A fiam is beadta a pályázatát. A dolog Letenyeitől függ . . . Letenyei tőled függ . . .

— Ne folytasd! — rikoltott a főosztályvezető, pedig Sósi nem is akarta folytatni.

Ilonka nyomban kapcsolta Letenyeit. Sósi áhitattal hallgatta a főnök ajkáról a mennyei igéket.

— Döncikém, ide hallgass . . . a pályázaton szerepel ifjabb Sósi, legjobb barátom fia . . .

— Ne is folytasd! — könyörgött Letenyei — máris el van intézve.

De azért nyilván örült, amikor nagyszerű barátja így folytatta:

— A jövő héten összeszaladhatunk, szólj Terinek, hogy telefonáljon rá az asszonyra . . .

Megilletődve távozott Sósi a telefonálás után. Meghatottan gondolt a nyirkos pincére, amely ilyen nagyszerű baráthoz juttata. Szegénynek még meleg volt a kapucédulája, amikor a nagyszerű barát újra felhivta Letenyeit:

— Döncikém, az előbb nyakamon ült ez a Sósi. Szóval nem fontos az egész, sőt jobban is szeretném, ha másnak adnátok . . . érted?

Letenyei értette. Kellemesen érintette a visszakozás, mert sajátmagának is volt jelöltje a pályázatra. Közben azonban kiadta a hatalmas főnök utasítását Boznárnak, az előadónak, az osztály „stréberének", aki azonnal felszaladt a minisztériumba és többé nem lehetett megtalálni. Boznár villámgyorsan végrehajtotta a magas utasitást. Hiába — simán forog az adminisztráció lusta kereke, ha a protekció illatos olajával öntözik.

Másnap Letenyei a szokásos jelentést végezte a főnöknél, amikor megszólalt a telefon.

— Ki az, te vagy Sósi? Hát, kérlek, hogyis mondjam csak . . .

A főosztályvezető itt abbahagyta, mert Letenyei kézzel-lábbal integetett, majd kétségbeesetten súgta:

— Fájdalom, nem lehetett már visszacsinálni! Boznár nagy buzgalmában az ifjabb Sósinak juttatta . . .

A főosztályvezető befogta a telefon engedelmes mikrofonját és dühösen sziszegte:

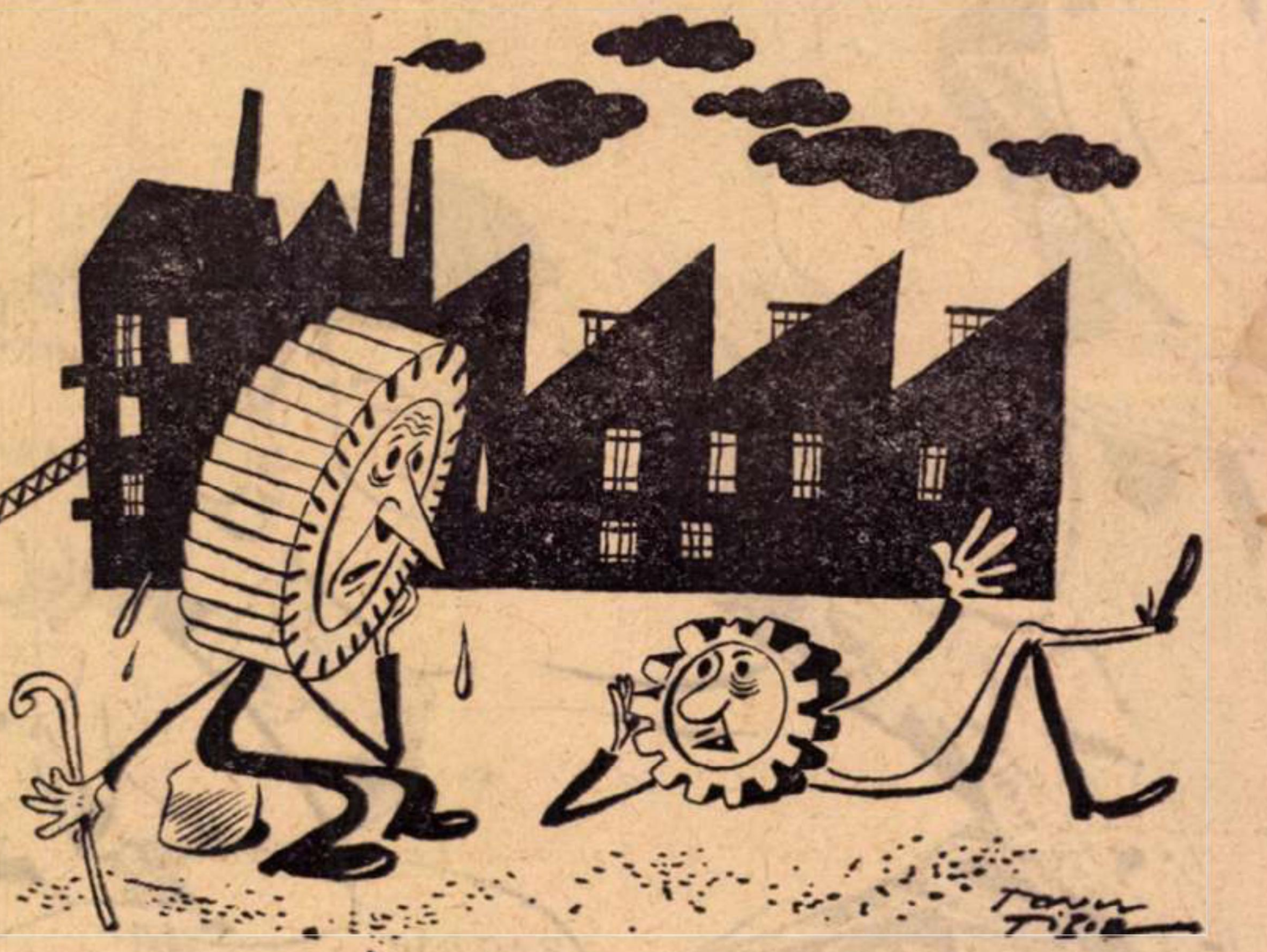
— Mindent kapkodva csináltok! Mikor szoktok le végre az ilyen elhamarkodott munkáról?!

Aztán mézédes hangon folytatta a telefonba:

— Bocsáss meg, közben itt jelentettek valamit . . . Szóval, hogyis mondjam csak . . . a kérésedet azonnal elintéztem . . . Természetesen . . . Kérlek, nincs mit!

(stella)

Önköltségnövelők — ha találkoznak

— Tyű, de elfáradtam, öregem, amíg ideértem! Egyik műhelyből kisétálni, a másikba be . . . Te nem vagy fáradt?
— Á, én már két hete itt heverek az udvaron! Közben ugyanis selejt lettem!

USA összeesküvés Guatemala ellen

Guatemala demokratikus kormánya kisajátította az United Fruit Company birtokait és a munkások bérét csaknem ötszörösére emelte.

— Mozgás, caballero, veszélyben a világbéke! Ezek ott most nem huszonöt centet, hanem egy dollár húsz centet keresnek óránkint.

Hogyan juttatta az ördög Wittinghamot a tébolydába

Írta: Mike Queen*

Mr. Harringbown Wittingham, a Wittingham fonó- és szövőgyár tulajdonosa különös zajra ébredt fel egy éjszaka, s mikor kinyitotta a szemét, ágya szélén látta ülni a poklok urát, amint az orrát piszkálja éppen.

— Micsoda őrültség! — kiáltott fel Wittingham. — Alszom! Nem lett volna szabad annyit vacsoráznom! Szép kis álom! De mégis, tisztelt uram, árulja el, hogy mit keres itt?

Az ördög a szemét forgatta.

— Őfelsége a Sátán vagyok, — mondta olyan hangon, mint amikor valaki körmével üvegen kaparászik. — Én, a pokol egyetlen ura és tulajdonosa, nem tűröm tovább a konkurrenciát. Maguk átkozott kapitalisták olyan elviselhetetlen poklot csinálnak a földön, hogy a bűnös lelkek, akiket a pokol kínjaira ítélnek, azt hiszik, hogy a paradicsomba jutottak.

Wittingham vállatvont.

— Ez a maga pehhe. Ha az én árum jobb, a maga baja. A maga pokla elavult, kiment a divatból. Ma már más módszerekkel dolgozunk. Azalatt, amíg maga tengeridőt pazarol arra, hogy vendégeinek körme alá tüzes tüskéket szurkál, mi egyetlen tollvonással milliókat pusztítunk el. És mondja, mi a jövedelme?

— Elég! — kiáltott fel az ördög. — Mindent tudok és én kész vagyok harcolni magával a végsőkig, Mr. Wittingham! Örökre legyenek átkozottak a maguk számára hasznot hajtó machinációk. Ettől a pillanattól kezdve minden kimondott hazugságáért le fog esni egy gomb az öltözetéről. Így majd leszokik arról, hogy konkurráljon velem.

Füst támadt és az ördög eltűnt a füstben.

Másnap reggel Wittingham halkan kacarászott magában, amikor álmára gondolt. „Csak álom volt — nyugtatta magát — egészen ostoba álom, de mégis meg kellett volna őriznem hidegvéremet és meg kellett volna mondani, hogy menjen csak szépen vissza a pokolba."

Jóízűen megreggelizett, utána beült pompás kocsijába és berobogott a gyárba. Tízkor igazgatósági ülése volt, tizenegykor interjut adott, tizenkettőkor a konkurrensével ebédelt s egykor munkásainak gyűlésén szólalt fel. Két órakor a hisztériával határos állapotban került haza. Nadrágját tartania kellett, mert ruházatán egyetlen egy gomb sem maradt. Lázas sietséggel átöltözött s fölhajtott két pohár whiskyt. Idegesen le-föl járkált dolgozószobájában, miközben magaelé morgott:

— Ez igazságtalanság! Hiszen mindent, amim van, tisztességes harcban szereztem.

Cvak! Kabátjának gombja messzire pattant hasáról.

— Ez igaz! — kiáltotta most már. — Ez az igazság! Nélkülem nem létezne a civilizáció!

Cvak! A második gomb is lepattant.

— Hagyja abba! — ordított a láthatatlan ellenfelére. — Elég! Nem az én bűnöm, hogy éheznek az emberek!

Kabátjának és nadrágjának valamennyi gombja a földön hevert.

— Édes Istenem — sóhajtotta — miért történik ez velem, éppen velem, egy olyan emberrel, aki egész életében embertársainak érdekében görnyedt?!

Kis megkönnyülést érzett: fehérneműjének gombjai leestek.

Harringbown Wittingham nem olyan ember volt, aki egykönnyen megadja magát. Hivatott néhány szabót és meghagyta nekik, hogy olyan gondosan és erősen varrják fel ruháira a gombokat, amennyire csak tudják. De ez eredménytelen kísérlet volt. Így is leestek. Erre minden ruhájára zippzárakat varratott és kabát helyett szvettert viselt. A behúzott zippzárakat azonban nem lehetett többé kinyitni és a szvetter úgy testére tapadt, hogy borotvával kellett leszednie a bőréről. Ezen az éjszakán Mr. Wittingham rosszul aludt. A vereséget szenvedett ember ideges alvása volt ez. Arra ébredt fel, hogy az ördög ismét ott ül az ágya szélén.

— Legyen magában könyörület! — sopánkodott Mr. Wittingham. — Kérjen, amit akar, teljesítem, csak szabadítson meg ettől az átoktól.

— Rendben van — felelte az ördög. — Élj úgy, ahogy egy rendes emberhez méltó és fölmentlek az átok alól.

Másnap reggeltől kezdve Mr. Wittingham igyekezett úgy élni, ahogy az ördög meghagyta neki. Igyekezetében odáig ment, hogy a május elsejei felvonuláson is résztvett, sajátkezűleg cipelve egy táblát. Ekkor azonban összeült a rendkívüli igazgatósági ülés és úgy döntött, hogy Mr. Harringbown Wittinghamot elmegyógyintézetbe kell zárni.

Ez volt minden, amit az ördög el tudott érni.

(Fordította: Hosszú Ferenc)

* Mike Queen (1904—1947), amerikai ujságíró és író, elsősorban szatirikus írásairól ismert, de szerepet vitt az amerikai haladó szakszervezetek irányításában is.

Mezőgazdasági gépgyárak figyelmébe!

— Nézz oda .. Ugy hajlik, mint a nádszál...

— A Rozi?

— Nem, a kapája.

Egy kis tévedés

— Hü, micsoda zsákmány! Huzza már ki bácsi!

— Húzza a nyavalya, ez a csalétek!

Csend, nyugalom, napfény!

Ha munkád után a strandra mégy pihenni,
bömbölve fogad a bősz rádió,
megfordul sírjában Schubert, Strauss és Verdi:
ez a szórakozás nem neked való?

„Mancikát a női telefonhoz kérik!":
hangszórón üzen, ki mozog és él,
megafon ordít, hogy kíméld a virágot,
s téged — sajnos — senki sem kímél.

És ha már kimásztál a langyos szirupból,
mit nem tud elemezni kémikus:
zúgó zagyva lármát ont feléd az éter,
de melegvizet nem ont rád a tuss.

Fáradt lábaidnak használ bár a fürdés;
ám halálosan kimerül agyad,
szívesen beszélnél egy-két ismerőshöz:
de szülőanyád sem értené szavad

Az üdülni vágyók nevében arra kérünk
illetékes Gyógyfürdő-Hivatal:
csend! nyugalom! napfény! ez legyen a strandon
és hangversenyteremben áradjon a dal.

Sugár György

Társbérlet

Kép szöveg nélkül

A személytelen bírálat

A bírálat fontosságát mindenki elismeri. Persze, az építő kritika nem lehet bántó. Kézenfekvő, hogy ezt legeredményesebben úgy érjük el, hogy a kritizált személy nevét elhallgatjuk.

Ez a módszer már eléggé ismert. Egy ankéton hallottam minap:

Felszólaló: Sajnos, utalnom kell arra, hogy nagynevű kartársaink már egyáltalán nem tartják kötelességüknek, hogy körünkben megjelenjenek!

Egy hang a hallgatóságból: De hiszen beteg!

Felszólaló: Nem őrá gondoltam!

Másik hang a hallgatóságból: Kormánymegbízatással már féléve külföldön tartózkodik!

Felszólaló: Nagyon jól tudom, de nem rá gondoltam. Azt hiszem, mindenki nagyon jól tudja, hogy kire céloztam...

Általános mozgás a hallgatóság soraiban: Ja... persze... *(taps és általános helyeslés).*

(P. I.)

Szégyenlős asszonyka

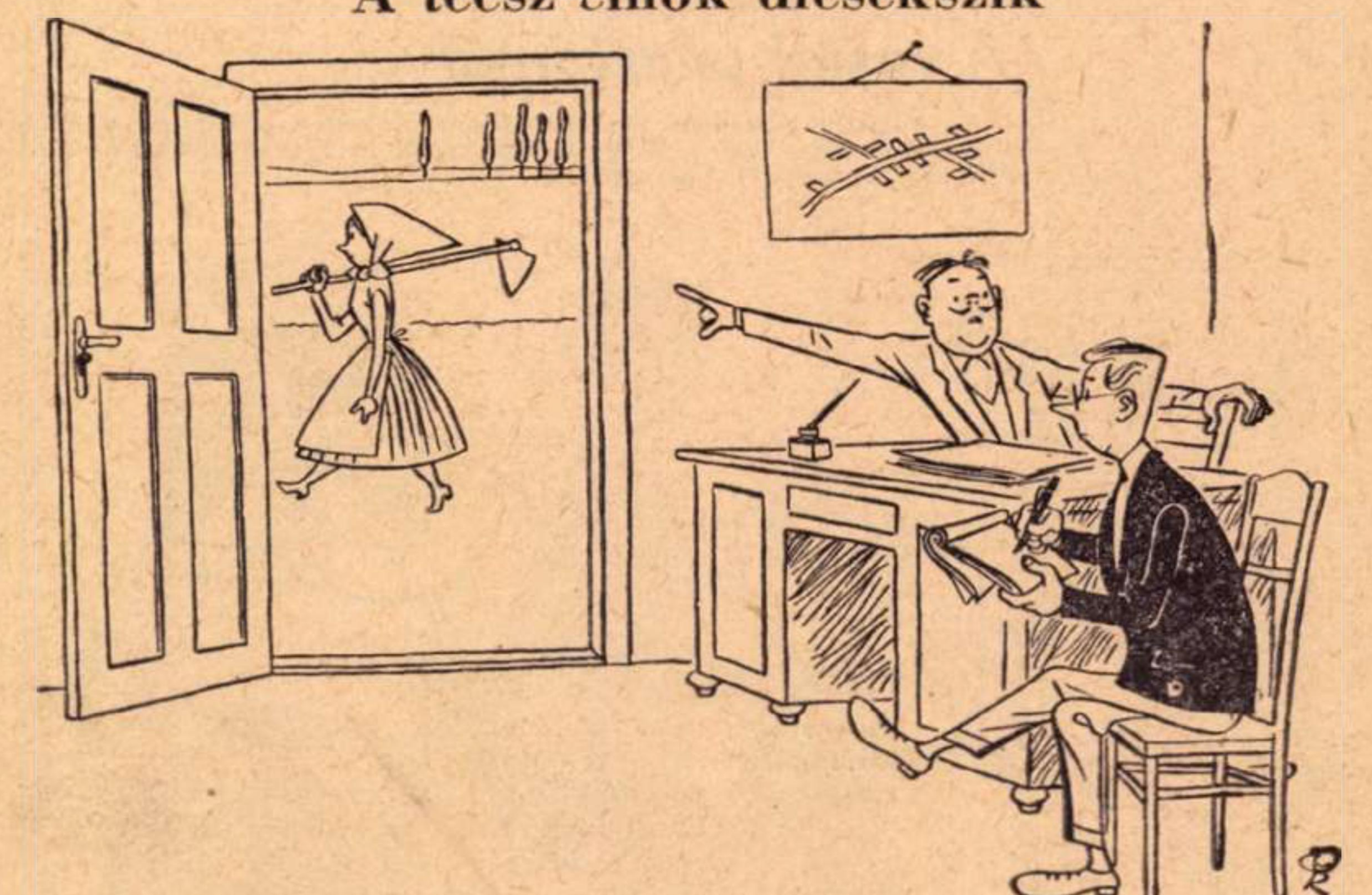

— Szégyelem magam a szomszédok előtt, hogy este részegen jöttél haza!

— De kedvesem, senkise látott meg...

— De mindenki hallotta, hogy szidtalak!

A téesz-elnök dicsekszik

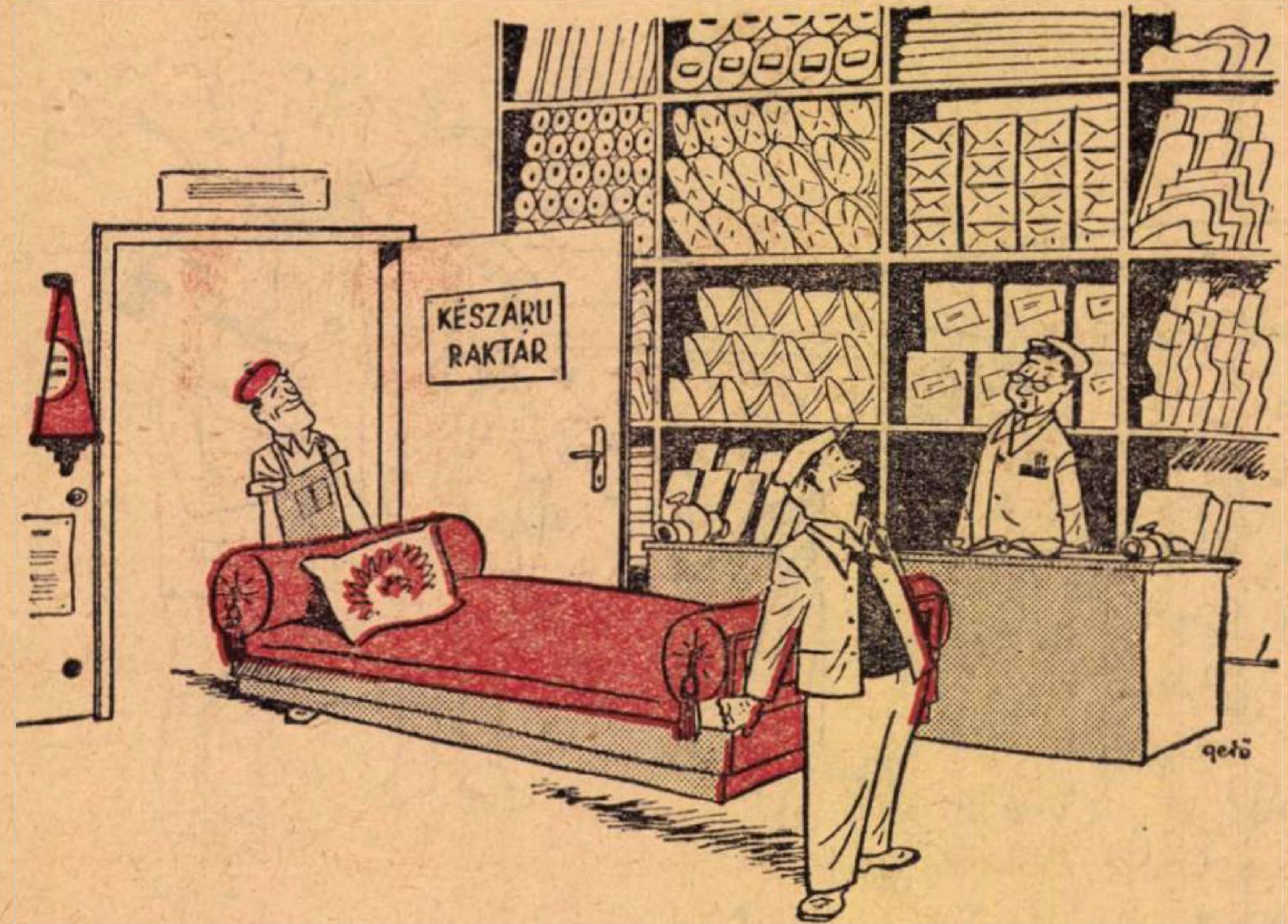

— Sikerült bevonnom a nőket a munkába!

— Hol vannak?

— Ott megy...

Jó helyre mentek!

— Azt mondták, itt van rá a legnagyobb szükség... Itt hónapokig hever a készáru...

MARI

Hajnalban, kora reggel és reggel szerte a világon általában felkelnek az emberek. Ez azonban nem megy könnyen, hiába találták fel az ébresztőórát, a telefont, a mamát, aki felrázza az álomszuszékot...

Mari, akiről ebben a történetben szó lesz, egyetemi hallgató volt. Öt éven át minden vizsgáján kitűnőt kapott. Persze, ezt nem adták ingyen. Mari minden este 11-ig tanult és reggel félötkor, ötkor, legkésőbb félhatkor kelt, hogy reggel is tanulhasson. Természetesen ő is szeretett aludni, de kötelességtudása nagyobb volt, mint alvásszenvedélye. Kis fekete tábla lógott szobája ajtaján, erre írta rá minden este, lefekvés előtt, a másnapi keltés időpontját. Igy:

Negyedhatkor!
Mari

A mama keltette fel. Az anyai ösztön megsúgta, hogy mit írt Mari éjjel — amikor a mama már aludt — a fekete táblára. A mama mindig tíz-tizenöt perccel előbb felébredt és felkeltette a lányát, aki öt év alatt sohasem késett el.

Elérkezett az utolsó vizsga napja. Mari most is kitűnőre vizsgázott. Véget ért az ötéves esti, éjjeli és hajnali tanulás. A vizsga utáni reggelen a mama, szokás szerint, felkelt, hogy felébressze Marit. A táblán azonban ez állt:

Soha!
Mari

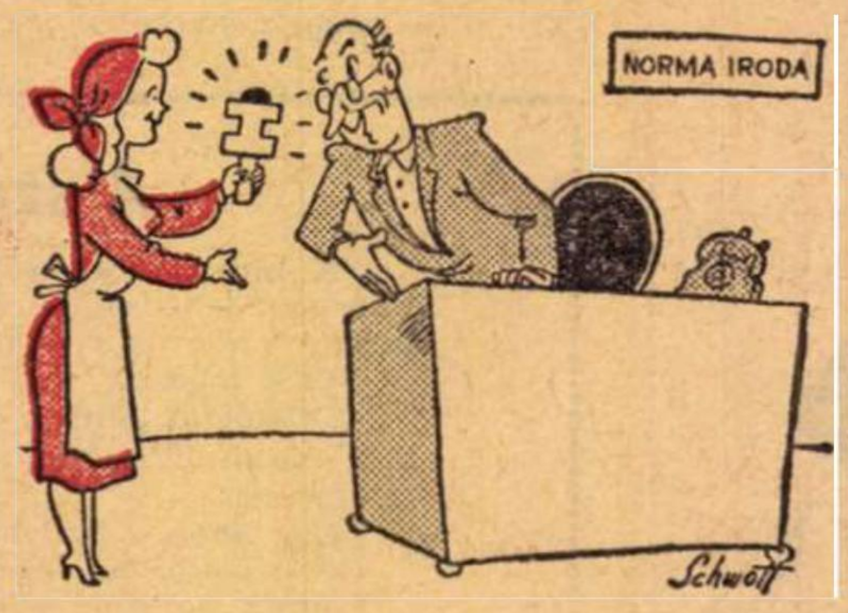
H. E.

Ha a normásnak csak szépérzéke van

Szaki: Kérem, rosszul vették fel a normámat... Nézzék meg újra!

Normás: A norma jó. Tessék ezzel dolgozni!

Szaktársnő: Kérem, rosszul vették fel a normámat... Nézzék meg újra!

Normás: Már előre látom, hogy rossz a norma... Rögtön megnézem.

Mese az Óriásbödönről

A Bálnazsírtároló Speciális Óriásbödönöket Gyártó Vállalat, vagy amint röviden mondani szokták: BÁSPÓGYÁVÉ, nem tartozik az ország legnagyobb üzemei közé. Tekintve azonban, hogy számos tengermelléki országban erősen fellendült az utóbbi években a bálnahalászat, a vállalat előtt igen nagy exportlehetőségek állanak.

Egy idő óta azonban minden külkereskedelmi szakértő egybehangzó véleménye szerint a BÁSPÓGYÁVÉ nem sokkal járult hozzá az ország valutáris helyzetének megjavításához. Ebből pedig igen könnyű arra a tényre következtetni, hogy a vállalatnál valami baj van a bálnazsírtároló speciális óriásbödönök gyártása körül. Ezt támasztotta alá a norvég bálnahalászok számos panaszos levele is.

A BÁSPÓGYÁVÉ felettes szerve végre is észrevette, hogy valami nincs rendben a bödönök körül. Elhatározta, hogy kiküld valakit „a hibák kivizsgálására és azonnali felszámolására".

Egy szép tavaszi reggelen tehát Mézes Ödön megjelent a bödöngyárban és nekilátott, hogy felgöngyölítse a rejtélyt. Vizsgálódásainak eredményeként legelőször is azt tapasztalta: a legtöbb baj onnan származik, hogy későn rakják fel a bödönök fedelét.

Alighogy erre rájött, tüstént elment ahhoz a csoporthoz, mely a fedeleket szereli és ezekkel a szavakkal fordult hozzájuk:

— Szaktársak! Önök az okai annak, hogy a nordenbumfordi halászok csak heti két műszakot tudnak tartani a tengeren, mivel késedelmesen szerelik fel a fedeleket a bödönökre!

Dühös kacaj és gyengéd káromkodás volt erre a válasz, majd a fedélszerelők öt perc alatt bebizonyították, hogy soha semmi baj nem volna, ha a lakkozóktól idejében kapnák meg a fedeleket. De a lakkozók egy trehány társaság, akik éppúgy fütyülnek a tervre, mint a nordenbumfordi halászokra.

Mézes meg volt győzve. Elszántan sietett tovább a lakkozókhoz és ezekkel a szavakkal fordult hozzájuk:

— Szaktársak! Önök az okai annak, hogy a fedélszerelők nem tudják teljesíteni tervüket és emiatt a nordenbumfordi halászok csak hetente kétszer szállhatnak tengerre!

Gúnyos kacaj és dühös káromkodás volt erre a válasz, majd a lakkozók négy perc alatt bebizonyították, hogy soha semmi baj nem volna, ha a fedélösszeállítóktól idejében megkapnák a fedeleket. De a fedélösszeállítók egy trehány társaság, akik egyaránt fütyülnek a tervre, a nordenbumfordi halászokra és a bálnákra.

Mézes ismét meg volt győzve, de úgy érezte, hogy végre nyomon van. Felajzva rohant a fedélösszeállítókhoz és a következő szavakkal illette őket:

— Szaktársak! Önök az okai annak, hogy a lakkozók nem tudnak lakkozni, a fedélszerelők nem tudnak fedelet szerelni és a nordenbumfordi halászok nem tudnak bálnát halászni.

Sátáni kacaj és bibliai átkozódás volt erre a válasz. Utána pedig a fedélösszeállítók három perc alatt meggyőzték Mézest, hogy semmi baj nem volna soha, ha a préselőből idejében kapnák meg a fedelekhez szükséges alkatrészeket. De a préselők egy trehány társaság, akiket nem izgat se terv, se halász, se bálna, se bödön.

Mit tehetett volna mást Mézes Ödön, minthogy rohant azonnal a préselőkhöz. Odaérvén, imigyen szólott hozzájuk:

— Szaktársak, önök az okai annak, hogy az összeállítók nem tudnak összeállítani, a lakkozók nem tudnak lakkozni, a szerelők nem tudnak szerelni és a nordenbumfordi halászok nem tudnak csak hetente kétszer vitorlát bontani!

A préselők két perc alatt bebizonyították Mézesnek, hogy semmi baj nem volna soha, ha a hengerművek idejében szállítanák az alkatrészekhez szükséges lemezeket. De az egy trehány társaság, akiket nem érdekel se bödön, se bálna, se bálnazsír, de még az ország valutáris helyzete sem.

Mézes kétségbe volt esve. Elindult az üzem elején, eljutott a végére és íme, kiderült, hogy a BÁSPÓGYÁVÉ-nál minden a legnagyobb rendben megy, a hibát valahol messze, messze a hengerdében kell keresni.

Mivel azonban őt megbízták a bajok orvoslásával, nem hagyta magát leteríteni. Váltott egy gyorsvonati párnás jegyet és elutazott a hengerművekhez.

Ott a hengersorvezető és még néhány főhengerész lehengerlő érvekkel egy perc alatt bebizonyította neki, hogy soha nem volna semmi baj, ha idejében kapnának hengerelnivalót a kohóművektől.

Meg se várta, hogy befejezzék, rohant az állomásra és elutazott a kohóművekbe. Megérkezvén, csak ránézett az egyik kohászra és máris tudta, hogy soha nem volna semmi baj, ha idejében kapnának nyersvasat.

Repülőgépen utazott tovább a bányába.

Nemhogy az aknába, de még a földre sem kellett leszállnia ahhoz, hogy megtudja, nem volna semmi baj, ha a bánya idejében megkapná a neki ígért gépeket.

Még aznap visszautazott Budapestre, vonat-, autobusz-, hajó- és repülőgépbérletet váltott az ország összes vonalaira.

És azóta utazik. Üzemről üzemre, városról városra, sőt legújabban faluról falura jár, keresi, ki a felelős azért, hogy nem készülnek idejében a fedők a bálnazsírtároló óriásbödönökre.

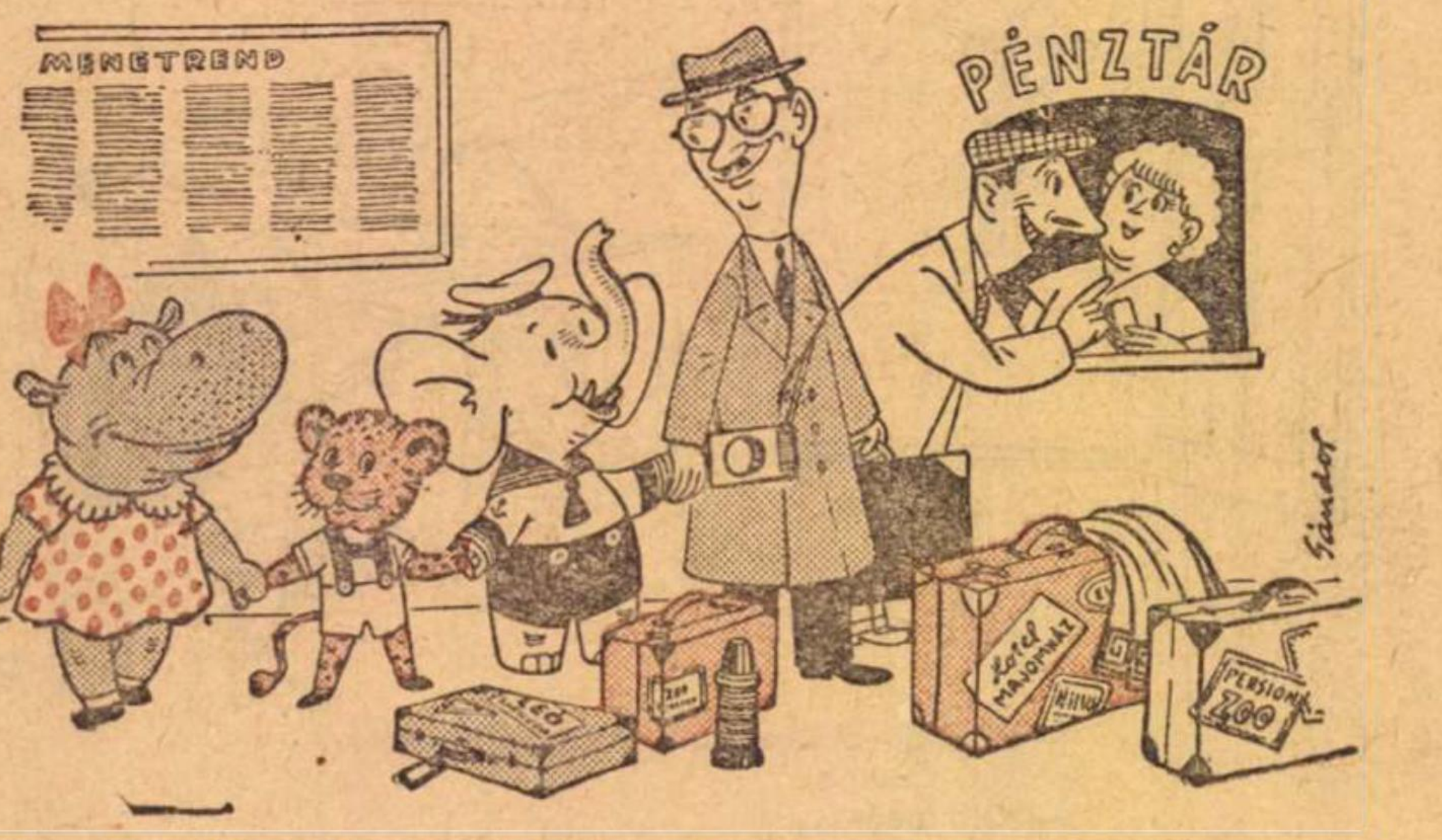
Legutóbb Bivalyszélfalván találkoztak vele. Tépett ruhában, hetes szakállal ment az utcán és ezt hajtogatta:

— Nyomon vagyok! Nyomon vagyok!

Békés József

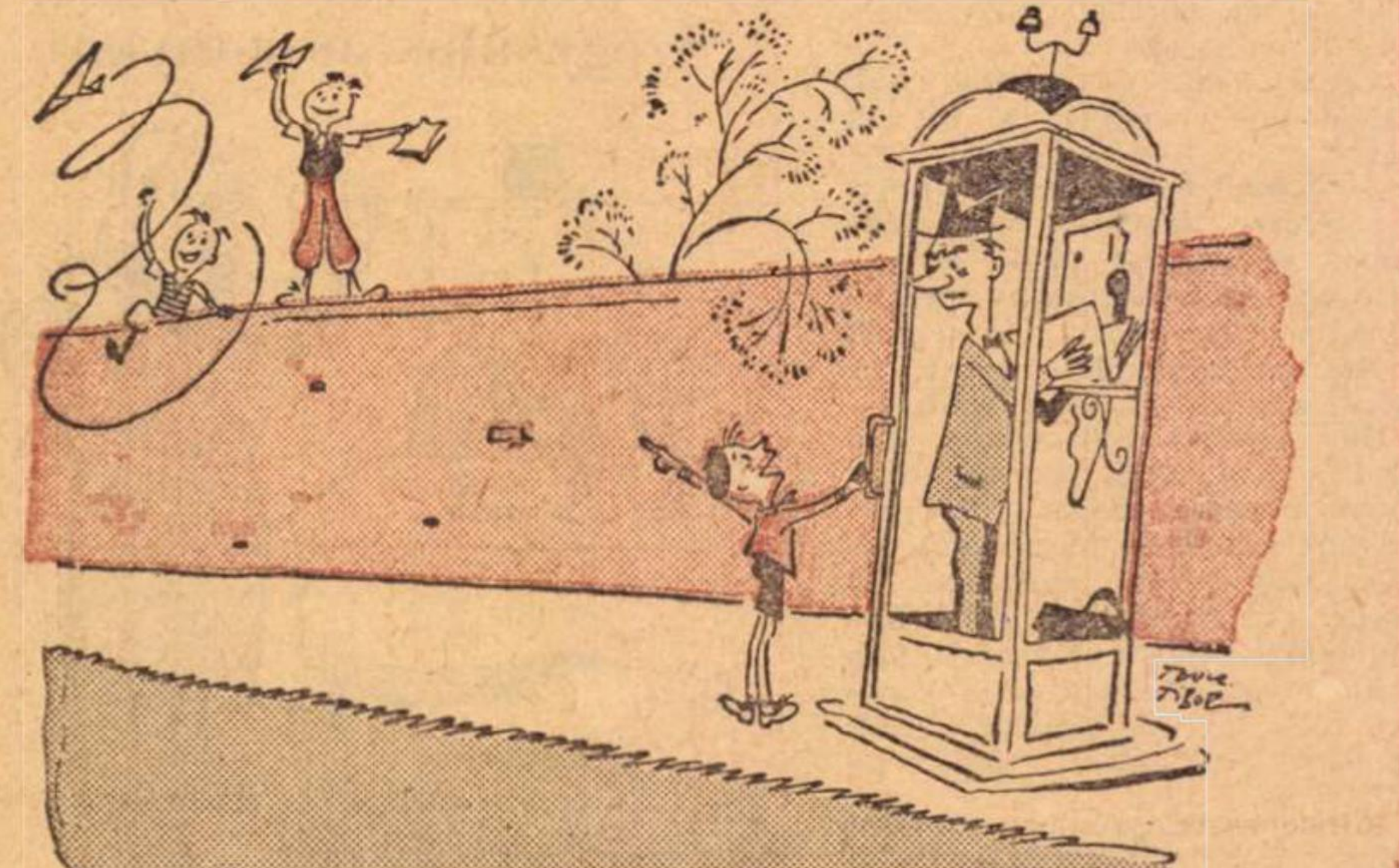
A vasúti pénztárnál

Az Állatkert küldöttsége Kínába utazott. Nálunk született, fiatal állatokat vittek el magukkal, hogy a cserébe kapott más, ritka állatfajokkal frissítsék fel az Állatkert állományát.

— Kérek két felnőtt- és három gyerekjegyet Pekingig...

Pesti utcán

— Milyen betűt keres bácsi?
— A cö betűt!
— Ott repül ni!

DOBOZY IMRE:

A csodálatos Lidi

A jó bor istenugyse jó dolog. Ebben csak a májbajosok kételkednek, mert ők nem ihatnak. Meg a borforgalmi emberek, mert ők csinálják az ihatatlan borokat. No de például Kender Ádám községi mezőőr szentül hisz benne. Azaz, hogy hitt a mult hét szombatjáig.

Kender szaktárs szerfelett kedvelte az itókát. Napjában csak egyszer szokott inni, vagyis hát reggeltől estig: s emiatt temérdek hivatali dorgálást kellett elszenvednie, mert a tanácselnök, hivatalos órák idején, nem állhatja a borszagot. Kenderen fogott is a sok dorgatórium. Hivatalos időben nemigen mutatkozott a tanácsháza körül. Kint a határban ivott, magával hordozva sok szép időt megért csattos üvegét. (Nem csoda, hogy a minap hatszáz hold kukorica kapálásáról adott számot, holott Letécen tudvalevőleg csak háromszáz hold kukoricát szoktak vetni.) Előbb-utóbb okvetlen bajba sodorta volna őt a buzgó borszeretet, ha jellemének helyreigazításába bele nem szól a Lidi. Amely beleszólás a következőképpen történt.

Szombaton Kenderné ünnepélyesen közölte férjével, hogy a kecskevásárlásra gyüjtögetett 750 forintok immár együtt vannak. Kender tehát felkerekedett, hogy megalkudjék a szomszéd falubeli foltozó suszter, Torma Benedek szaktárs Lidi nevű eladó kecskéjére. Hatszáz forintot ígért, elnevezvén a szemrevaló anyakecskét güzünek, féregnek, egyszálbélű gilisztának, sőt istenverésének, csakhogy mentől olcsóbban jusson hozzá. Torma ellenben nyolcszáz forintot kért, egekig magasztalván Lidi tulajdonságait. Hogy aszongya, a napi három liter tejről nem is szólva, Lidi pótolhatatlan házi kincs, hűséges és szófogadó, szerény és szorgalmas: ha puha orrával elkezdi döfölni gazdáját, a lelkibeteg embert is képes fölvidítani, s olyan szeme van, hogy ott is talál csipegetni valót, ahol más kecske már rég éhenveszett. Ráadásul flegmája is van. Ami nagy szó az útparton legelésző kecskénél, mert nem ugrik autó elé, nem keveredik lovak lába alá. Derekas csata folyt a két férfiú közt. Hajba is kaptak. Torma belevágta dikicsét a spangliba, Kender viszont rácsapott a csirizestálra. (Örült is, amikor megszabadult tőle.) Hanem aztán kibékültek, s megegyeztek kerek hétszáz forintban. Ez egyébként előrelátható volt.

Kender vígan ballagott hazafelé. Alig várta, hogy kellemesen enyhítse a nagy vitában kiszáradt torka gyötrő szomjúságát. Hajaj, lehet, hiszen ötven forintja megmaradt... A kocsma előtt odakötötte tehát Lidit a nagyobb jószágok számára földbevert cölöphöz, s ráparancsolt, hogy viselkedjék tisztességesen. Jómaga meg sietve kirendelte az első litert. No de mi az, egy liter? Semmi. Nevetséges. Kender Ádámnak? Ugyan! Jött tehát a második, s a harmadik, hiszen a közügyekkel foglalkozó ember társadalmi elérzékenyedése csak a harmadik liternél kezdődik. Mire Kender a kocsmabéliek előtt megvallotta a falu jövője iránti sóvárgó odaadását, már a negyedik liter állt az asztalon, jelezve, hogy nincs oly sok, ami el ne fogyna. Eközben Kender fölső szomszédja, Landi Berti odaérkezett a kocsma elé. Igazában ő is szomjas volt, de amint szemügyre vette az árva kecskét, s a bent iszogató mezőőrt, gondolt egyet. De minőt! Elkötötte Lidit a cölöp mellől, s usgyi be vele a kocsma mögötti pajtába. Aztán meg futott Kelemen Imre többrendbeli kecsketulajdonoshoz, s szóbeli garanciák mellett kölcsönkérte tőle Gyuszit, a faluszerte ismert harcias bakkecskét.

A borissza mezőőr biz meg se nézte kecskéjét, amikor a negyedik liter után kijött a kocsmából. Ámbátor, ha nézte volna, akkor se látott volna sokat, mert már koromsetét volt. Hazavezette, bekötötte az olba, s diadalmasan állt neje elé: nohát, Juliskám, nézd meg, mit hoztam, gyönyörködj benne! És békésen ült le a szófára, hogy már most a négy liter is megbocsáttatik, csak nézze meg az asszony a Lidit. Hanem Juliska nagy nesszel jött vissza, már az udvaron kezdve a házastársi enyelgést. Te idétlen boroskancsó! — harsogta. — Te semmirevaló! Mit vettél, tökkelütött? Hiszen ez bakkecske! Kender fölényesen mosolygott. Haha! Még hogy bakkecske... hiába, hiába, az asszonynak még sincs oly megbízható szeme, mint a férfiembernek... Fogta a lámpát, kivitte az ólba. De bizony lámpavilágnál se tudtak semmi olyas tartozékot felfedezni a kecskén, amit meg lehetett volna fejni. Kender csak ámuldozott, s nyögött. Hideget érzett a gyomrában, mintha jeget nyelt volna. Hiszen amikor elindult vele, még nem volt bak... No de közben neje mind csak szaporázta, s ettől ő is dühbe gurult. Azon melegében fogta a kecskét, s visszaindult Torma Benedekhez, hogy ő kideríti az igazságot, még ha emberhalál lesz is a vége. Persze, útjában megint a kocsma előtt haladt el. Landi Berti ott állt az ajtóban, s invitálta befelé, egy pohárkára, no csak egy nyeletre.

— Nem én! — kiáltotta a mezőőr. — Szétverem a fejét a gaz csalónak! Szíjat hasítok belőle!

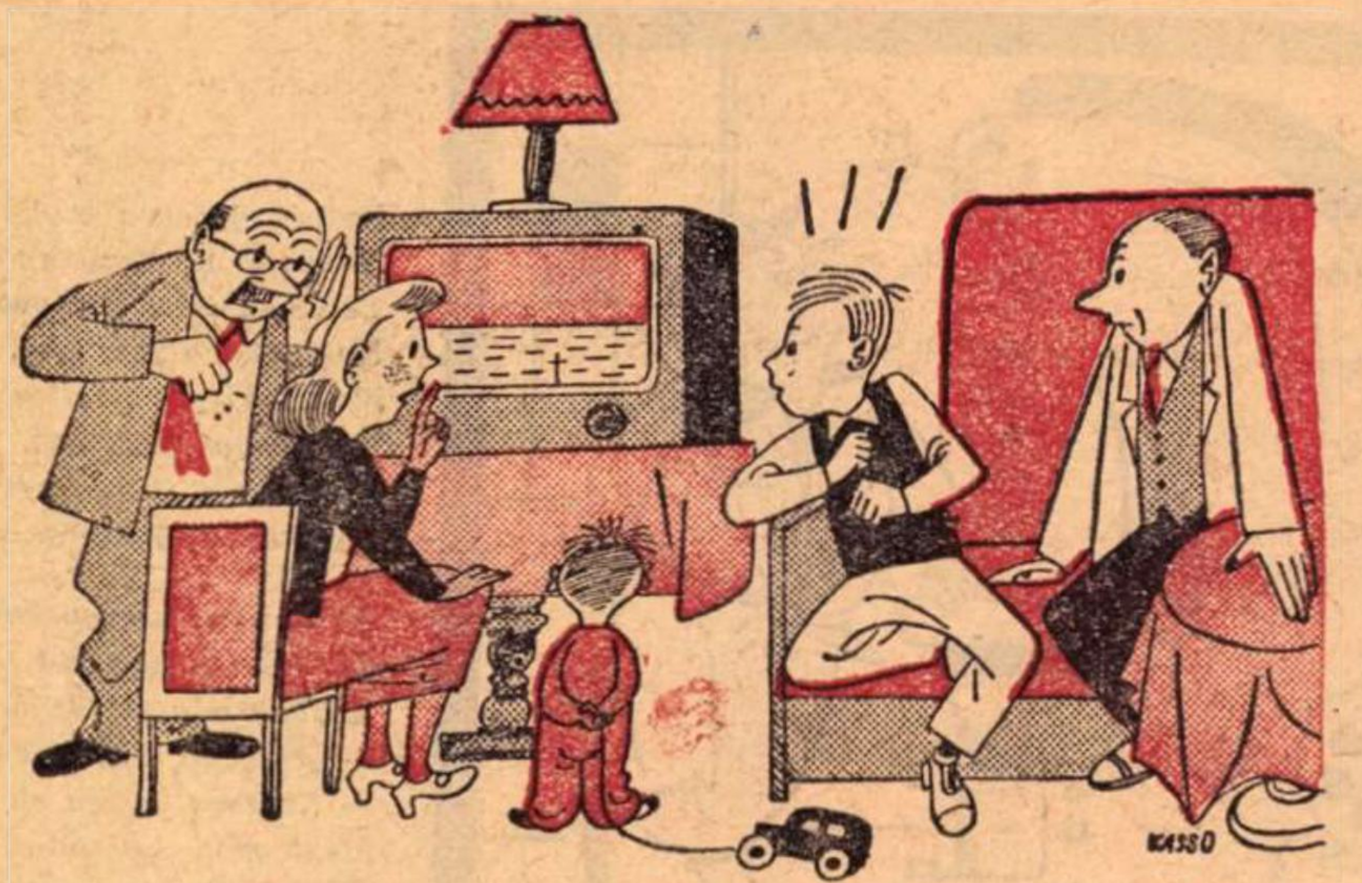
De minthogy el kellett mesélnie haragja okát, mégis betért. S míg mesélt, az itcés, akit Berti beavatott a tréfába, gyorsan kicserélte a kecskét. Kender tehát Lidivel indult tovább Torma Benedekhez, aki már nyugodni tért, s csak nagy zörgetésre, ordítozásra jött ki a házból. A derék lábbelikészítő elképedve hallgatta Kender vad átkozódását. Nem is felelt egy mukkot se. Lámpát, suszterszéket, sajtárt hozott ki, leült Lidi mellé, s Kender szeme láttára kifejt belőle kerek három litert. A mezőőrt elöntötte a veríték. Ez lehetetlen, ez boszorkányság... ki látott már bakkecskétől tejet fejni? Megtapogatta Lidit, ahol kellett, s növekvő zavarral állapította meg, hogy Lidinek, igenis, saját tőgye van. Ejha — nyögött. S egészen megkeveredett. El se búcsúzott Tormától. Fogta a kötelet, s lelkehagyottan bandukolt. Lehetséges volna — tűnődött — hogy az ital zavarta meg? Eszébe jutott, hogy egyszer az orvos valami szörnyű borissza nyavalyáról prédikált neki, valami deliriumról, amitől olyat is lát az ember, ami nincs... Dehát felesége is bakkecskének látta a kecskét, már pedig az asszony nem iszik. És különben is — motyogta, de nem fejezte be a mondatot. Sokáig állt a csendes éjszakában, rágódva és izgatottan, hogy hát mi lehet a nyitja ennek a hihetetlen átalakulásnak.

A kocsmában csak nagynehezen tudták megvigasztalni Berti, meg az itcés, akik alig birták visszanyelni kikívánkozó kacagásukat, szívhezszólóan bizonygatták: minden rendben van, Kender szaktárs, nincs magánál rendesebb ember a világon, s aki mást mond, azt előbb-utóbb fel fogják akasztani... És közben megint kicserélték a kecskét. Kender elsápadt, levegőért kapkodott, a vég közeledtét érezte, amikor az ólban, lámpával végzett helyszíni szemle után, feleségével együtt újfent megállapították, hogy Lidi mégis csak bak. Bak, bak, dehát akkor miért hívják Lidinek? S honnan, miből adta azt a három litert? Hideg borzongatta a hátát, s csendben megesküdött, hogy nem iszik, s elmegy az orvoshoz, megvizsgáltatja magát... Aztán megragadta a kötelet, s elindult Tormához, hogy ha istent ismer, adja vissza a hétszáz forintot, itt a kecskéje, nem kell ingyen sem. Tán máig is bolyongana a csodálatos kecskével, ha el nem szundít az árokparton, s Bertiék a lábaszárához nem kötik az igazi Lidit.

Mindenesetre szombat óta Kender Ádám mezőőr erős boriszonyt érez, ha csak rápillant újonnan szerzett háziállatára. És muszáj rápillantania, mert felesége, valami érthetetlen csökönyösséggel, minden áldott nap rábízza Lidi legeltetését.

... van ám eszük az asszonyoknak.

Világbajnokság idején

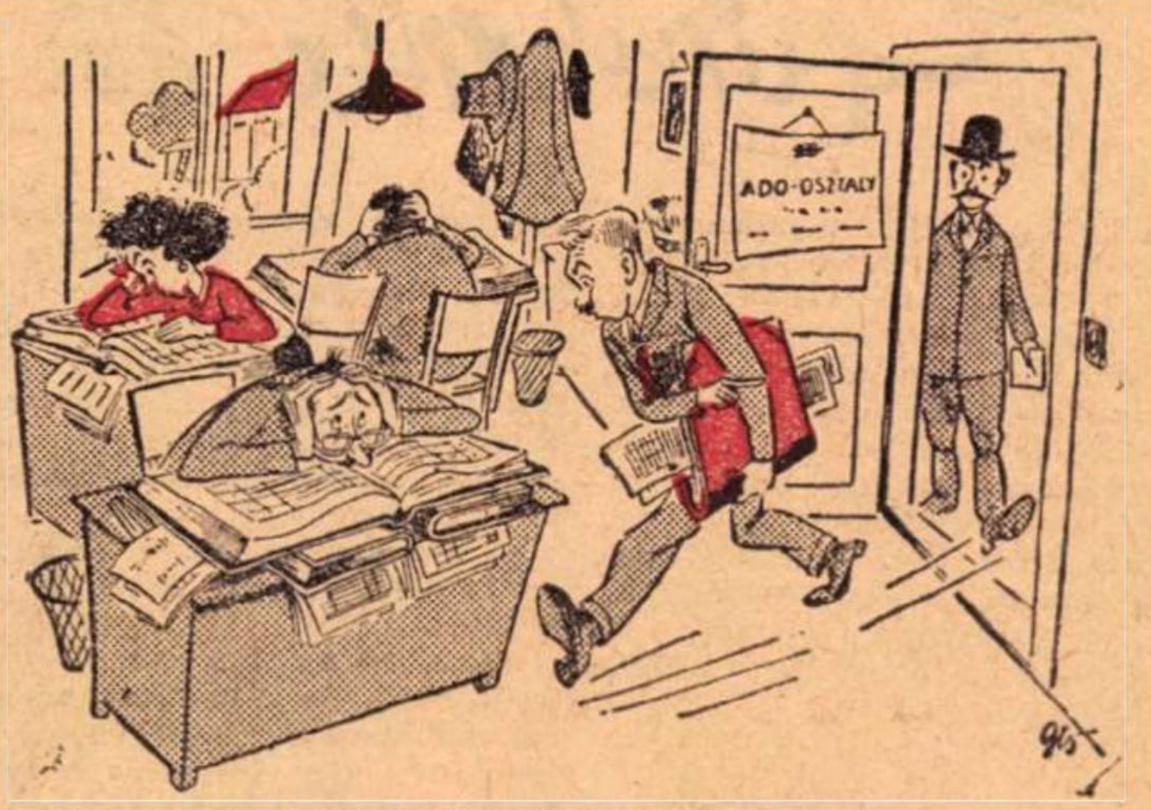

Gyerek: Jaj, de szeretnék két héttel idősebb lenni!
Mama: Nem ér az semmit! Én már húsz évvel idősebb vagyok, mégis izgulok...

A plakátragasztó ötletecskéje

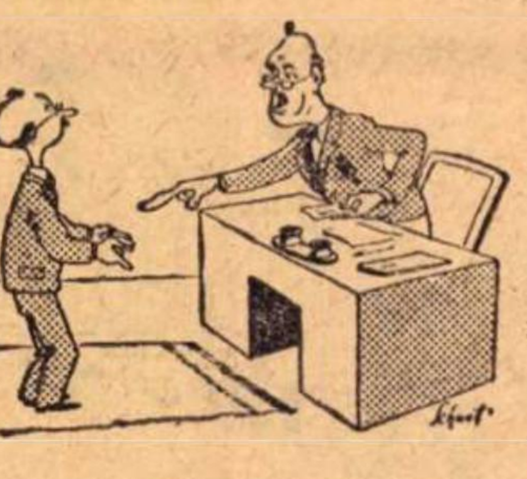

Egy falusi tanács adóosztályán

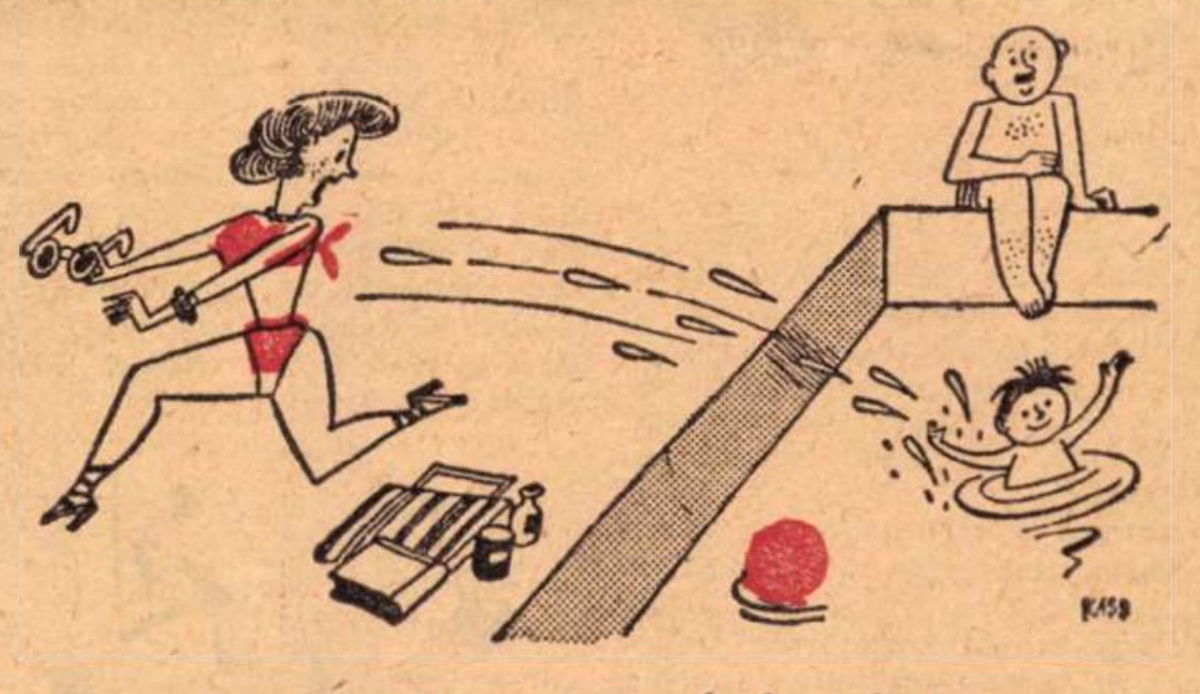
— Itt van egy ember, adót akar fizetni!
— Nem ismerem ki magam ezekben a könyvekben... Kérjünk tőle haladékot!

Az „éberség" netovábbja

— Nyolc órakor állították ki a belépőjét, most pedig már tizenegy óra van! Hol volt nyolctól tizenegyig?
— Várakoztam az előszobában...

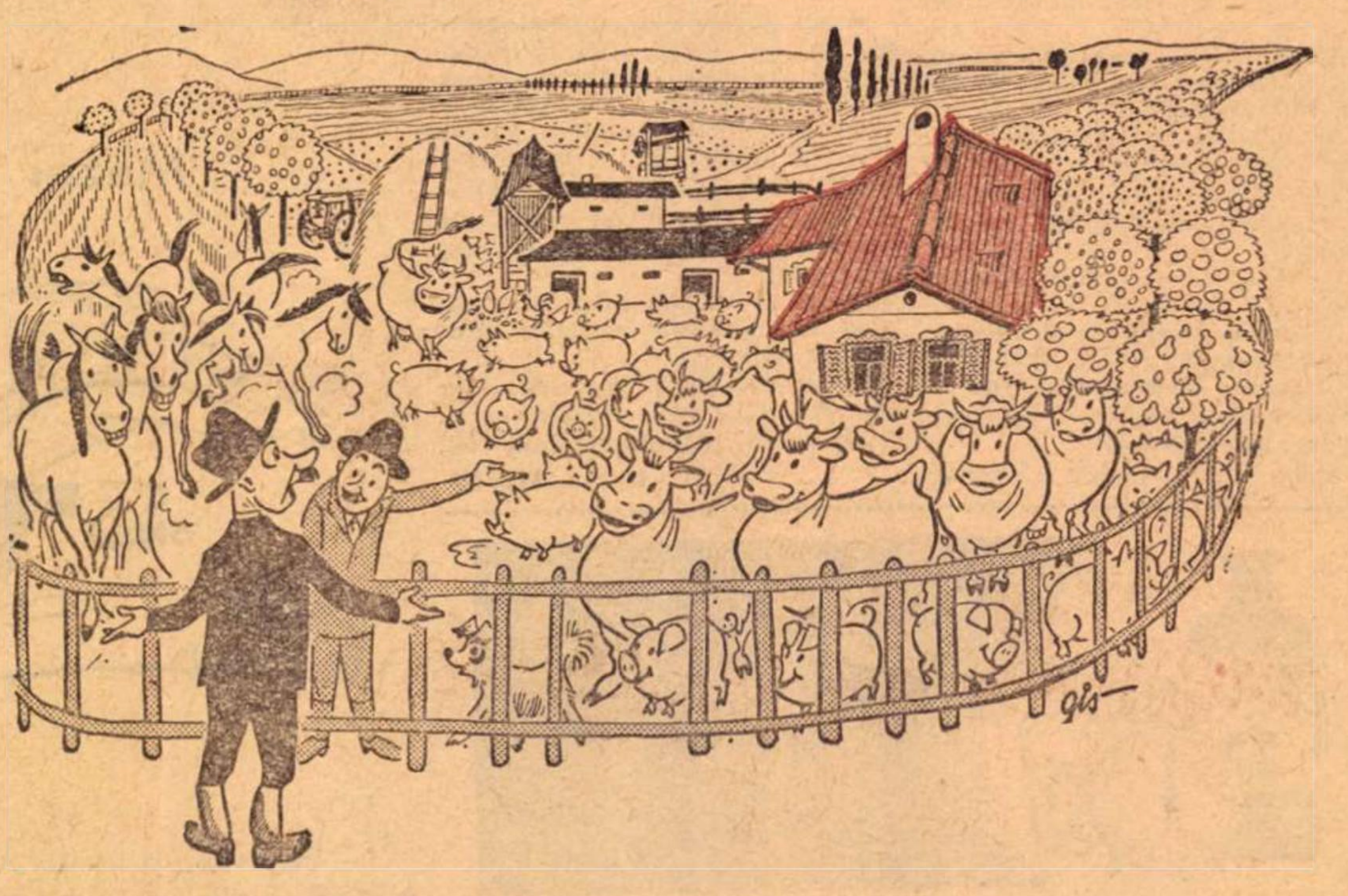
Strandon

Vigyázat! Frissen festve és dauerolva!

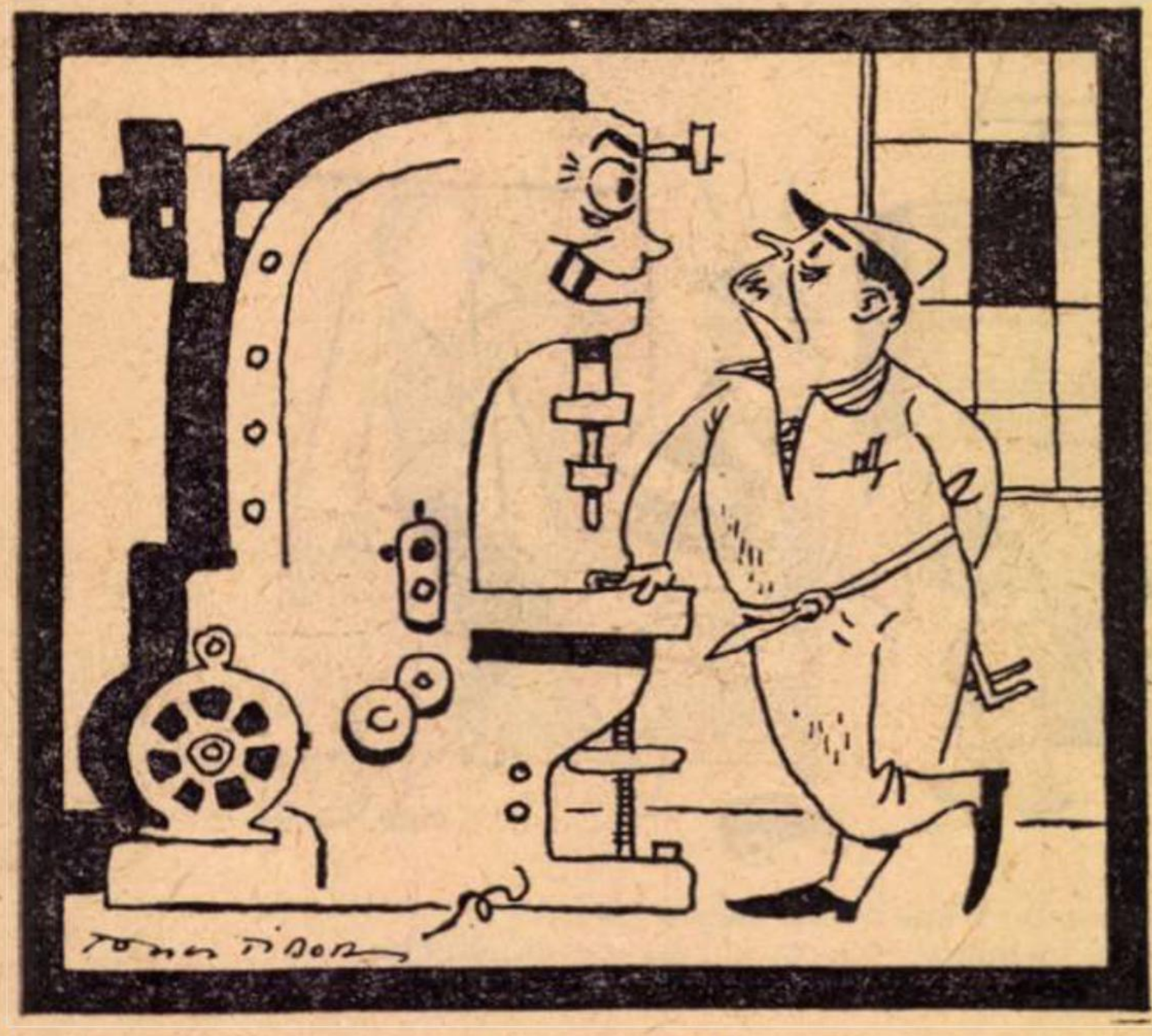
Ha ez így megy tovább

Egyes helyeken a közösségi föld rovására megnagyobbitják a háztáji gazdaságokat.

— Mit bámul? Nem látott még háztáji gazdaságot?

Egyes gyárakban túlsok a gépállás

— Már negy napja állunk szakikám! Legalább széket adnának, hogy leülhessünk...

A titkok titka

A kalifa unottan végignézett a pálmákkal és orchideákkal díszített, roskadáig megrakott asztalon, aztán elfintorította arcát. Valami különlegességre vágyódott, valami finom ritkaságra, ínycsiklandozó falatra. De az arany- és ezüsttálakon illatozó sült oroszlántalp, kandírozott banán, narancskrém, pirított tevefül, tejszínhabos mogyoró, kókuszmártás, tüzdelt struccmell, ananász és egyéb köznapi ételek nem keltették fel étvágyát.

— Mégis csak hallatlan! — csapott az asztalra — hogy itt élek Keleten és nem kerül az asztalomra ritka, ínyenc falat. Abala, te hitvány kutya! — fordult a főszakácshoz kivörösödött arccal, mely egyébként nagyon illett hófehér turbánjához. — Azonnal jöjjön ide az egész konyhaszemélyzet.

Amikor a konyha mind a háromszáztizennyolc alkalmazottja ott kuporgott arcraborulva, a kalifa egy kurta mozdulattal leállította az éppen bugi-vugit táncoló szüzeket és felemelkedett párnájáról.

— Hitvány férgek! — szólt szelíden, ünnepélyes hangon a konyhásokhoz. — Ha egy órán belül nem tálaltok fel valami igazi keleti különlegességet, az oroszlánverembe kerültök!

Abala és háromszáztizenhét segédje rémülten dugta össze a fejét. Mit tegyenek?

Alkonyatkor, amikor a főszakács szédülő fejjel befordult az egyik sikátorba, egy embert vett észre, aki furcsa dolgokat vitt kosarában.

— Mi az? — mutatott Abala a kosárra.

Az ember óvatosan körülnézett, aztán odahajolt Abala füléhez.

— Pszt! Megmondom, de ne áruld el senkinek: Keleti Csemege! Magyar csempészáru!

Abala két marék rozmárbajuszért az egészet megvásárolta és rohant vissza a palotába. A kalifa kiváncsian beleharapott egy fekete, sárgaszélű darabba, aztán egy sárga, feketeszélűt kóstolt meg, majd befalta az apró barna és lila gombócokat. Megsimogatta hasát és széles mosolyra húzta száját.

— Jól van, Abala — mondta leereszkedő hangon. — Hogy csináltad?

Abalában elhült a vér.

— Nem én csináltam, vettem egy csempésztől — rebegte és igyekezett úgy fordulni, hogy a rúgás az erre a célra fenntartott testrészén érje.

— Holnap reggelig tudd meg, te kutya, hogy hogy kell csinálni, mert karóba húzatlak — szólt a kalifa nyájasan.

Abala megijedt. Hamar zsebredugott két aranyat és elsietett egy híres bölcshöz tanácsot kérni.

— Ifjú pária! — szólt a bölcs. — Amit te kívánsz, nehéz dolog. A keleti édesség titkát e honban senki sem ismeri. Mondom neked, hogy csak egy ember tudja a világon, az pedig Budapesten él. Oda kell menned... Könnyen megtalálod a Rákóczi-úton, mert házára ki van írva: Keleti Édességek.

Abala nem mehetett Budapestre. Igy hát egész éjjel tanulmányozta az ősi szakácskönyveket és mire megvirradt, kihámozta a csemege titkát. Azonnal hozzálátott a munkához. Felhasználta Kelet minden ízét, illatát, csalafintaságát és olyan csodálatos édességet remekelt, amilyen még nem volt.

A kalifa mohón falta a sárga, zöld és lila falatokat, aztán félretolta a tálat.

— Jó ez, de a fene tudja! — mondta — Ez azért mégsem az az igazi keleti. A multkori jobb volt.

Halasi Árpád

Asszony csukd be az ajtót!

(OROSZ NÉPMESE)

Ketten ülnek a szobában:
Nagyapó és nagyanyó.
Teli van friss vasárnapi
Kaláccsal a szakajtó.
Kint a virgonc őszi szellő
Sustorogva fujdogál.
A szobába is betéved,
Mert az ajtó nyitva áll.

Az anyóka szorgoskodik,
Süti-főzi a sok jót.
Közben odaszól az öreg:
— Asszony, csukd be az ajtót!
— Nincsen éppen elég dolgom?!
Mért nem csukod be magad,
Én felőlem száz évig is
Tárva-nyitva maradhat!

Szó a szót követte s ebből
Parázs vita született.
Végül így szólt öregapó:
— Kössünk fegyverszünetet,
Maradjunk most csendben s aki
Kiejti az első szót,
Az lesz kettőnk közt a vesztes,
Az csukja be az ajtót.

Ettől kezdve a szobában
Némán ül a két öreg.
A csendet csak a vén óra
Ketyegése töri meg.
Régen leszállt már az este
S az ajtó még nyitva van.
Egyszerre csak léptek zaja
Hangzik fel a pitvarban.

Két jókedvű vándorlegény
Tűnik fel a küszöbön.
Hangos jóestét kívánnak,
Vissza senki sem köszön.
Megkérdezik, kaphatnak-e
Egy kis karéj kenyeret.
Falra hányt borsó a kérdés,
Nem követi felelet.

Mit tehetnek a legények?
Kiszolgálják magukat.
Az öregek némán ülnek,
Csak a házőrző ugat.
A vendégek elfogyasztják
A sajtot, a kocsonyát
És a frissen sült kaláccsal
Folytatják a vacsorát.

Megesznek tíz főtt tojást is,
Ugy, ahogy van, sótlanul.
A gazda és felesége
Csak bámulnak szótlanul.
Kiszívják a hordóból a
Finom kontyalávalót.
Megrándul az öreg szája,
De nem szól egy árva szót.

Addig dőzsölt a két vendég,
Míg világos reggel lett.
— Most mehetünk — szól az egyik —
Ettünk, ittunk eleget.
Még a tarisznyába is jut
Ennivaló egy rakás.
Minden jó volt, csak az a baj,
Kissé nyers volt a kalács!

— Még, hogy nyers — kiált a néni —
Az én fonott kalácsom!?
Hordjátok el magatokat,
De most rögtön, ajánlom!
Mert különben fejetekhez
Hajítom a szakajtót!
De itt közbeszól a gazda:
— Asszony, csukd be az ajtót!

(Gerényi Tibor fordítása)

Nem lehet nyugodtan ülni a szórakozóhelyeken

Egy kis ötletesség segíthet...

Szenvedélyes sorbanálllók

Mezei futóverseny

— Hé, ne fusson tovább! Az első három helyezett már benne van a Népsportban!

Kulturfront

MIT OLVASSON A CIPŐIPARI DOLGOZÓ?

Bár nem dolgozom a cipőiparban, hanem a cipőtviselők iparágához tartozom, mégis érdeklődéssel vettem kezembe azt a kis kék füzetet, amely a fenti címet viseli. A könyvecske az Országos Műszaki Könyvtár „ajánló bibliográfiája“ sorozatának 19. kötete. (Ára: 1 forint.) Azt gondoltam és helyemben mindenki azt gondolta volna, hogy a füzet kivonatosan ismerteti azt a szakirodalmat, amelyet ajánlatos elolvasni a cipőiparban dolgozóknak.

Az előszó azonban — mert a huszonnyolc oldalas bibliográfiának három oldalas előszava is van — a következő meglepő sorokat tárta ámuló szemem elé:

„Néhány szépirodalmi könyvet is ajánlunk, amelyek ér-kes történetek keretében mutatják be a lábbelikészítők életét, jellemét, küzdelmeit a kapitalizmusban és a Szovjetunió körülményei között.“

Megvallom, ez a bejelentés szárnyakat adott kiváncsiságomnak. Vajjon milyen szempontok szerint osztályozza a bibliográfia a cipőipari dolgozók szépirodalmi ízlését?

Az első ajánlott szépirodalom Nexő „Hódító Pelle“ című regénye. Nagyon helyes, gondoltam, valóban olvassák el a cipőipari dolgozók is ezt a szép regényt, a magasröptű gondolatok, a megalkuvásnélküli küzdelem, a dán munkások és parasztok regényét... Illetve, bocsánat, most olvasom az ismertetőt, ne *ezért* olvassák, hanem *azért*, mert ...*„Pelle a városba kerül suszterinasnak.“*

De ez még semmi! Ajánlják Polevoj „Mi, szovjet emberek“ című elbeszélés kötetét. A kötet huszonhárom elbeszélése közül azonban csak a *„Mi szovjet emberek“* címűre hívja fel a figyelmet a bibliográfia. Nem kell jósnak lenni, ezekután mindenki tudja, azért, mert a novella hősnője... *„adatait egy öreg suszternek, Levko bácsinak adja át“... és „bátorítást talál az öreg suszternél.“*

És azt ne gondolja az olvasó, hogy a bibliográfiában ajánlott három szépirodalmi mű ismertetését (még egy könyvet ajánlanak, a Bata-gyár regényét) *egy* ember állította össze. Nem. Az Országos Műszaki Könyvtár bibliográfiai csoportjának segített e nagy munkában a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár bibliográfiai osztálya is, hogy minél szakszerűbb cipészipari szépirodalmi összeállítást adjanak közre.

Micsoda szédítő perspektívákat nyit meg e könyvecskében elindított kezdeményezés. Meg van oldva, le van egyszerűsítve irodalmi olvasótáborunk minden problémája. *Megfelelő szakmának megfelelő szakmai hőssel ellátott regényt, szindarabot!* Útburkolóipari dolgozók! Olvassátok a „Volokalamszki országutat“! Ledértermészetű nők! A ti könyvetek a „Rossz asszony“..: Sírásók? „Hamlet“! Természetjárók? „Robinzon“. Búvárok? „Némo kapitány“! Mirelite dolgozók? „Az Északi Sark felfedezése“!

Ugye, roppant egyszerű! A bibliográfia szerkesztői nyilván úgy képzelik, hogy a cipőipari dolgozó munka után hazamegy a cipőipari gyárból, leül cipőipari asztalához, aztán így szól cipőipari feleségéhez:

— Idefigyelj asszony! Nekem ne beszélj a gyerekről, meg az egészségedről, meg hogy mi van a ház körül, nekem csakis és kizárólag cipőipari dolgokról beszélj, érted?

A bibliográfia előszavában azt kérik a szerkesztők az olvasótól, hogy írják meg a szerkesztőségnek (Budapest, VIII., József-körút 6.) a bibliográfia használhatóságával kapcsolatos tapasztalataikat. Nos, mint illetéktelen olvasó, ezennel közlöm a szerkesztőséggel, hogy az ajánlott szépirodalmi ismertetésre semmi szükség! A cipőipari dolgozót éppenúgy érdekli a más szakmabeli dolgozóról szóló regény, ahogy más szakmabeli dolgozót érdekel egy olyan mű, amelynek hőse cipész. A lényeg, hogy a regény jó legyen.

Azt sem tudom megérteni, hogy ha — amint az előszó írja — az ajánlott szakirodalom nagyrésze *sokszorosított* jegyzet, miért ne lehetne a „bibliográfiát“ is egy-két lapon sokszorosítani és azt az üzemi könyvtárakban ki lehetne akasztani, díjmentesen és nem egyforintos árban.

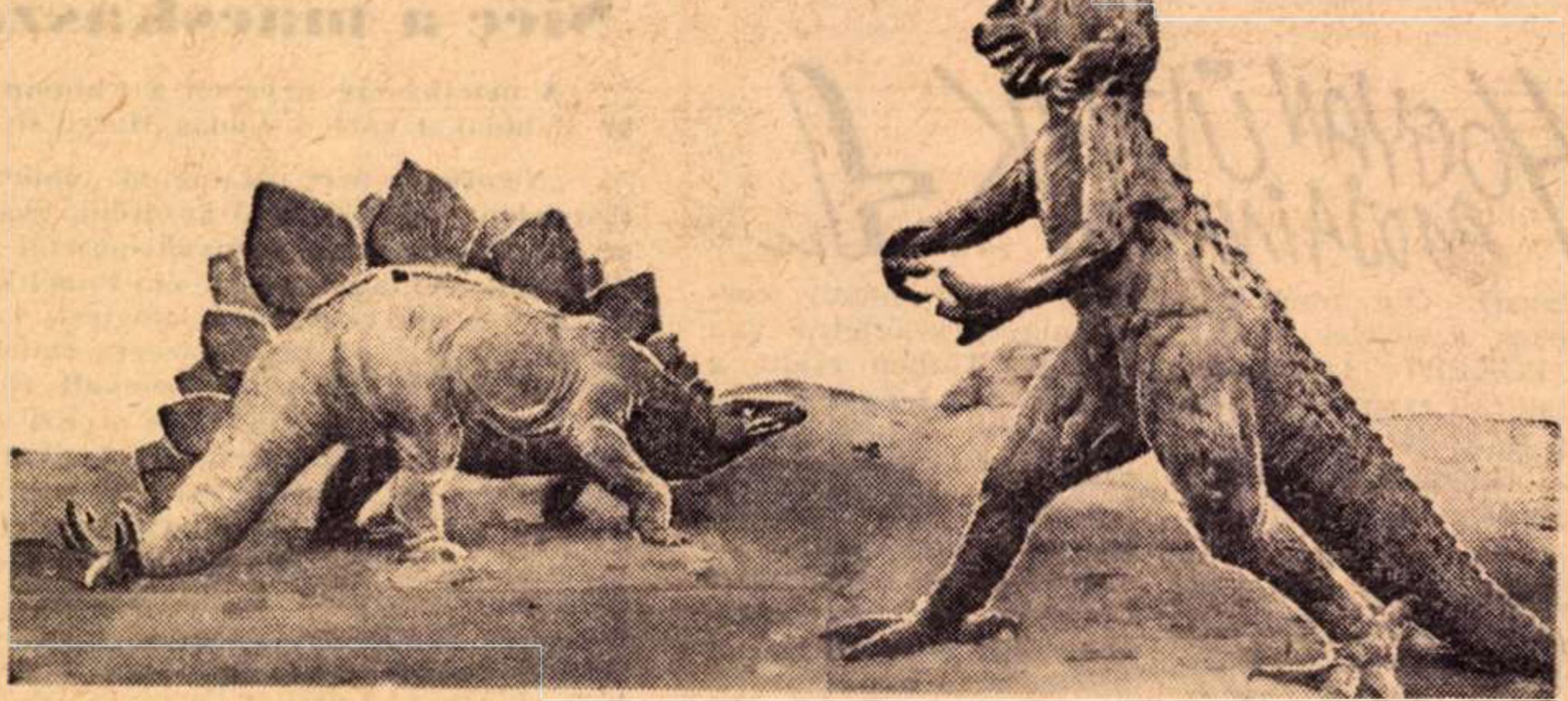
Eddig véleményem, mint illetéktelen olvasó véleménye. Különben meg kell mondanom, hogy nem írigylem a szerkesztőket. A mű utolsó oldalán ugyanis felsorolják az eddig megjelent tizenkilenc kötet címét. *„Mit olvasson a marós, mit olvasson a hengerész, mit olvasson a kazánfűtő“*... és így tovább. Ezekhez a szakmákhoz még csak kikeresgélhettek egy kis szakmai szépirodalmat.

De milyen regényt ajánlhattak a 15. számú füzetben, amelynek ez a címe: *„Mit olvasson az erőátviteli és a híradástechnikai hálózati villanyszerelő?“*

Vajda Albert

A Nemzeti Múzeum fejlődéstörténeti kiállításán láttuk...

ezt a jólsikerült őskori modellt. A párbeszédet rajzolónk így rekonstruálta:

Allosaurus (a stegosaurushoz): De anyukám, esküszöm, hogy mostanáig tartott az értekezlet!

Devecseri Gábor:

HÁNY NAPFELKELTE!

Hány napfelkelte volt, melyet
láttam, ki is számolta meg?
És hány, amelyet nem, de hány!
Itt láthatnék csak nem-sovány
végösszeget!

Mindenesetre, a hegyen
többször részül jutott nekem,
hogy láthassam, mikor a szép
korong a tintás égre lép
tűzveresen,

De annál többször megesett,
hogy nélkülem hengeredett
magasba. S mikor láttam is,
vajjon azonnal írtam is,
énekemet?

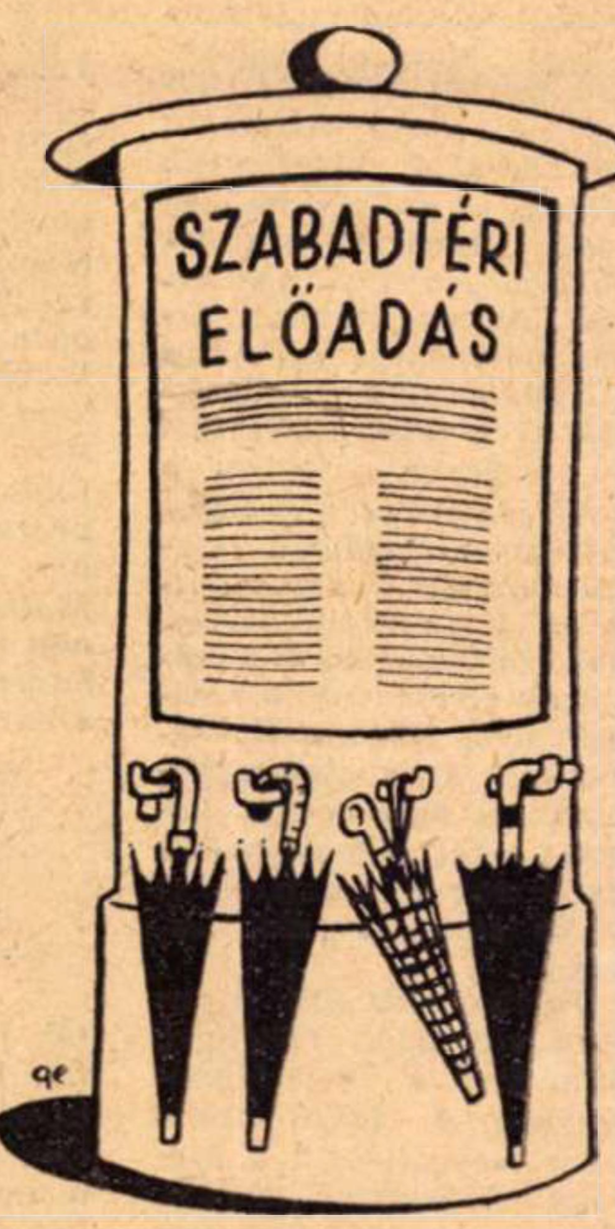
Nem. Lusta voltam. Ő zihált,
az égen percre meg nem állt,
én meg letettem ceruzám.
Talán azt vártam, hogy reám
föntről kiált?

Nem jött, s nem is kell intelem,
ezentúl írok szüntelen.
Legfőbb dolgom a versírás;
a napnak szebb terve mi más
lehet velem?

Példának már a nap-kocsit
veszem. Mi tart föl? Egy picit
sem lankadok. Igy jó nekem,
ha bosszant is az énekem
néhány csacsit,

örömet többeknek szerez.
Dalom, ne szunnyadj — zengedezz!
A nap hamar fut? Épp azért
őt éneklem, soha az éjt,
a dolgom ez.

Az előzékeny hirdetőoszlop

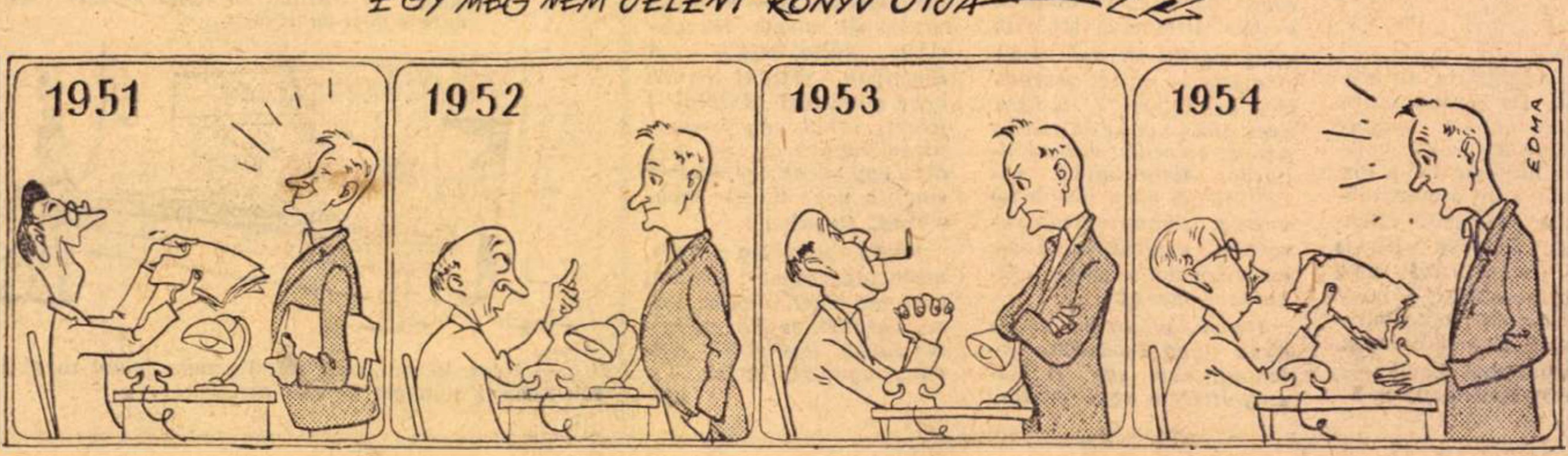
Kölcsönkönyvtárban

— Kérem, ön hat hetet késett ezzel a könyvvel . . .

— Tudom, kedvesem, de kárpótlásul nagyon érdekes széljegyzeteket írtam bele . . .

EGY MÉG NEM JELENT KÖNYV ÚTJA

— Gratulálok! Mai téma, friss, eleven!

— Kicsit persze át kell írni...

— Minden percben várjuk a minisztérium véleményét!

— Hol vagyunk már ettől! Miért nem ír friss, mai témát?!

Panaszkönyv

Kedves Ludas Matyi,
az elmult ősszel vettem egy 7 előadásból álló Nemzeti Katona-bérletet. A 7 előadás közül 4 lement. Most kapom a mellékelt értesítést, amely szerint a hátralévő 3 előadást júniusban tartják meg.

Én a bérletet azért veszem, hogy bizonyos mértékig biztosítsam a rendszeres színházba járást. A bérletrendszer ilyen megoldása azonban nem ezt eredményezi és ettől eltekintve sértő a bérletvásárlók számára, hogy akkor kerülnek sorra, amikor a közönség nagyobb részének már nincs kedve egyéb nyári szórakozások helyett színházba menni.

Erdős Imre,
a Klement Gottwald vill.-gyár főmérnöke

Le a bürokráciával!

HOGYAN ÜLJÜNK PADJAINKON?

Tavaly óta rendkívül érdekes kísérletet folytat a FŐKERT természetátalakítási csoportja. Sok szép pesti és budai parkban különleges alakú betonidomokat állítottak fel.

Sokan, akik technikailag fejlettebbek, februárban úgy képzelték, hogy ezek az idomok padok alapzatai és előre örültek annak, hogy majd tavasszal kész, ülésre alkalmas padok várják a levegő- és napéhes járókelőket. Akkor még senki sem sejtette, milyen komoly, korszakalkotó kísérletről van itt szó. Közben eljött a június és még ma sem sejti senki, miért állnak ezek a betonidomok ugyanúgy, ahogy februárban elültették őket.

Tekintettel arra, hogy bizonyára akadnak olyanok, akik a parkokban le szeretnének ülni, javasolom, hogy a FŐKERT vállalatvezetősége adja ki az alábbi rajzos használati utasítást a parklátogató közönség részére.

Albán Frigyes

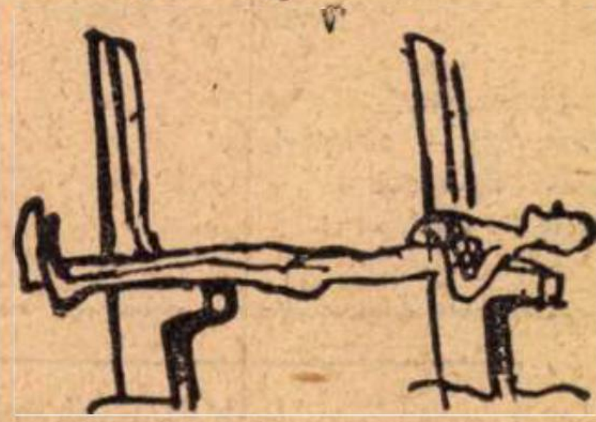
Normál ülés: amennyiben az illető ülepszélességben az idomhoz idomul.

Keresztülés fogózkodással, vagy könyöktámasszal. (Részegeknek aránylag a legbiztosabb pozíció.)

Lovagló- vagy Pegazus-ülés költők részére.

Fakírfekvés, önszuggesztióval.

Félülés váltással, amikor az ülep feleakkora, mint az egész betonidom.

Kakasülés, gondolkodók részére, a la Rodin.

És végül a legegyszerűbb megoldás: pad mérték szerint, saját hozott anyagból.

Járóka

Hét, pólyában töltött hosszú hónap után elhatároztam, hogy további fejlődésem érdekében járni tanulok. Elindulásomhoz szükségem lenne egy járókának nevezett segédeszközre, amivel nagymértékben csökkenthetném eséseim számát. Amikor anyukám tudomást szerzett totyogási szándékomról, rögtön megindította a hajszát a járóka után. Azóta végigjárta az áruházakat. De járóka nincs. Anyukám annyit megtudott, hogy a járókát valaki úgy „kiütemezte" a forgalomból, mint a bokszolóbácsik a gyengébb ellenfelüket. Kedves Ludas pajtás, magyarázd meg az illetékeseknek, hogy ezt a fontos „bútordarabot" nagyon nélkülözzük.

Szentirmai Lacika
Kispest, Batthyány-u. 8.

Lapzártakor érkezett:

Sicc a macskaszagnak!

A macskaszag ügyében a Chinoin Gyár igazgatója az alábbiakat közli a Ludas Matyival:

„Nemrég a népgazdaságnak többmilliós megtakarítást jelentő új eljárással kezdtünk gyártani egy gyógyszerfajtát. (Cs. Erzsi besnyőkispusztai levelezőjük megnyugtatására: nem macskából.) Ennél keletkeznek olyan intenziv szagú vegyületek, amelyek sokakat (az egész várost. A szerk.) **a macskaszagra emlékeztetnek. Az elnyelető berendezés nem bizonyult elégségesnek s így az északról fújó szél a szagot elviszi a város egyes részeibe.** (Mindenhová. A szerk.) **Amikor erről az első hírek eljutottak hozzánk, azonnal hozzákezdtünk az elnyelető berendezés átalakításához. A munka jelenleg is folyik és június 16-ig befejezzük. E dátum után rövid időn belül megszűnik a „macskaszag". Ha az átalakított elnyelető berendezés mégsem válna be, úgy visszatérünk a kisebb bűzzel járó régebbi gyártási eljárás alkalmazásához. Addig is kérjük a lakosság szíves türelmét."**

Mint a macskaszag elleni küzdelem kapitánya, örömmel veszem tudomásul a biztató közlést. Most már csak azokat a macskákat sajnálom, amelyeket szerte a városban — jogos, ám mégis alaptalan gyanú következtében — ártatlanul agyoncsaptak. Méltányosnak tartanám, ha új elnyelető berendezését a Chinoin Gyár róluk nevezné el.

T. L.

Csak következetesen!

Van, aki utálja a likőrt, mások szívesen kortyolják az édes italokat, például a császárkörte névre hallgató szirupszerű sűrű levet. Igazán gusztus dolga, mit szeret inni az ember, „kinek a pap, kinek a papné..." — tartja a régi közmondás. Valószínűtlen azonban, hogy akadna bárki is, aki az uralkodók iránt érzett jogos ellenszenvvel undorodnék a „császárkörtétől", de menten élvezettel szopogatja,

ha „aranykörtének" nevezik el. Márpedig a fentjelzett italt így minősítették át. Más uralkodónevek viszont békében élnek a közhasználatban; egyszer sem olvashattuk például a rádióműsorban, hogy: „Részletek a Csárdásgépírónő című operettből". Az megmaradt Csárdáskirálynőnek. Nyilván a „királytigrist" sem radírozták ki a természetrajzból — pékiparunk ellenben a „császárzsemlyét", vendéglátóiparunk pedig a „császármorzsát" új névvel látta el. — Tanulság: a koronás uralkodók közül a császárok elvetendők, a királyok nem. (Igaz: a Kalifa-espresso és a „szultánkenyér" is más nevet kapott; tehát a mohamedán uralkodók a császárokkal közös elbírálás alá esnek.)

Találkozunk sok ilyen fura elnevezési rejtéllyel, különösen a vendéglátóiparban. A Bristol-szálló neve megváltozott, a Marokkó-eszpresszóé maradt. Tanulság: angol városnév rossz, francia gyarmat jó. Egyébként, ha a többszázezer becsületes dolgozó ember otthonául szolgáló ipari város, Bristol nevét elvetjük — miért maradt meg az Astoria?? Igazán nem titok, hogy ez a szállónév az amerikai dollármilliárdos Astor-család nevét örökíti meg. Ujabb tanulság: semmitmondó városnév megváltoztatandó, amerikai dollárcápák családneve marad.

Hazai viszonylatban is akad ilyen csodálatos jelenség, nem egy. A Kespey-étterem neve például más lett, nehogy emlékeztessen az egykori tőkés tulajdonosra — a Gundel-étterem azonban nemrégiben régi nevén nyilt meg újra. Tanulság: hazai vállalattulajdonosok neve elvetendő, ha „K"-val kezdődik, de megtartható, ha a kezdőbetű „G". — Akkor viszont miért változtatták meg a Gerbeaud-cukrászda nevét, hiszen annak egykori tulajdonosa is „G"-betűvel kezdődő nevet viselt? A tanulságok levonása egyre nehezebb. A közelmultban történt két elnevezés feltétlenül igényt tarthat a következetlenségi verseny első helyezésére. Nemrégiben újra megnyilt két híres régi kávéház Pesten, csaknem egymás szomszédságában, alig öt percnyire egymástól. Mindkettő a VII. kerületben van, tehát nyilván azonos központi vállalatvezetés alá tartozik. Egyik a század elejének szinte irodalomtörténeti nevezetességű kávéháza, halhatatlan magyar írók egykori találkozóhelye, a hajdani Newyork-kávéház. A másikat a fővárosba ránduló földbirtokosok és nagykupecek kedvelték valamikor, ez a Royal-kávéház. Most aztán mulatságos eset történt. A patinás író-kávéház berendezését eredeti formájában újították

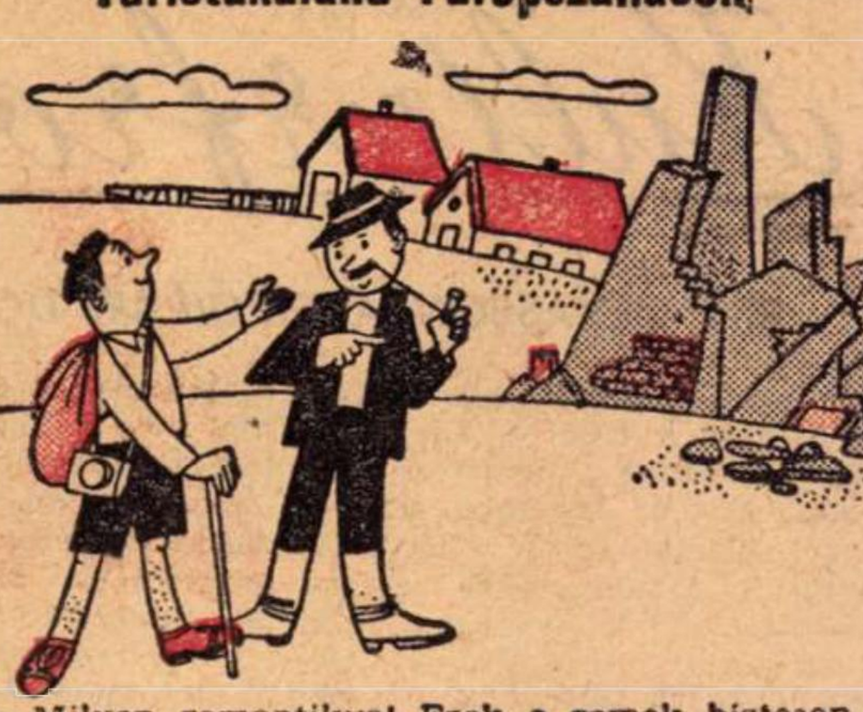

fel, restaurálták értékes Lotz Károly-freskóit is, bár ezeken az amerikai csillagos-sávos címer és a newyorki szabadságszobor is látható, sőt a bejárat fölött ott terjeszti szárnyát az aranyozott amerikai címersas is — a kávéház nevét mégis Hungáriára változtatták. A Royalban viszont (ennek neve magyarul „királyi"-t jelent) sehol egy korona, jogar vagy trón, de még csak egy vacak országalma sincs, a neve mégis megmaradt Royalnak.

Végső tanulság nincs, mert tanulságot levonni csak ott lehet, ahol az észszerűségnek és következetességnek legalább halvány nyomait látjuk.

ej

Túristakaland Fülöpszálláson

— Milyen romantikus! Ezek a romok biztosan még a törökvilágból származnak!

— Nagy tévedés! Ez a „Kiskunság" termelőszövetkezet sertésfiaztatója, amelyet 1953-ban félig felépítettek és azóta rombadőlt...

Ludas Matyi elintézte!

A „Mi hiányzik erről a képről?" cimű rajzzal kapcsolatban közöljük, hogy a kohó- és gépipari minisztérium intézkedésére megfelelő mennyiségű tűzhely készül.

Belker. Min.
Vas- és Műsz. Ker. Közp.

★

Az angyalföldi Lokomotiv Sport Kör elnöksége nevében köszönjük a gyors intézkedést: a cipők elkészültek.

Lokomotiv Sport Kör
Angyalföld

★

Az Országos Takarékpénztár megküldte kötvényeimet. Köszönöm!

Fodor Józsefné
Ercsi

Szűk keresztmetszetű válasz

Mult év december 10-i számunkban megirtuk és helytelenítettük az Illatszerbolt Vállalat szűk keresztmetszetre hivatkozó válaszát. Cikkünkre a vállalat hosszú levélben válaszolt s a végén megköszönte a kritikát — „amelynek mozgósító ereje majd jobban ösztönzi dolgozóinkat". Ennek bizony már lassan fél éve lesz és valószínüleg el is felejtették ígéretüket, mert ezek a „szűk keresztmetszetre" hivatkozó válaszok az Illatszerbolt V-nál nem akarnak kimenni a divatból.

Íme egy 1954 május 19-én kelt válasz, amit egyik olvasónk küldött szerkesztőségünkbe:

„Papp János
Budapest, XIII.,
Kresz Géza-u. 48,
III. 3.

109. sz. boltunk panaszkönyvébe f. hó 12-én azt írta, hogy fogkefét nem lehet kapni. Ez a cikk valóban szűk keresztmetszetű, időlegesen mutatkozik hiány, mégis, szíveskedjék a boltokat időközönként látogatni és hisszük, hogy utánjárása nem lesz eredménytelen.

ILLATSZERBOLT V.
Budapest."

★

Jó lenne, ha az Illatszerbolt Vállalatnál végre abbahagynák a „szűk keresztmetszet"-re való hivatkozást és érthető magyar nyelven írnák meg, mikor lesz fogkefe.

Pontos idő Esztergomban

A városi tanács épületének tornyában van egy óra. Erről az óráról az a hír járja, hogy hajdanában olyan pontosan járt, hogy hozzáigazították a napot. De egyszer — úgy látszik — megártott neki a sok „járás" és megállt. Hatosra támasztott mutatójával hosszú évek óta pihen. Azaz csak pihenne szegény, de nem tud, mivel egész éjszaka ki van világítva. Az esztergomiak most éjjel-nappal nézhetik, hogy hány óra — nincs.

Ha a városi tanács jól gazdálkodott volna és az órának ezt a felesleges kivilágítását nem erőszakolja, az áram árán már vehetett volna egy új toronyórát — akár lánccal is.

Intézd el kedves Ludas Matyi, hogy Esztergomban végre a pontos időt világítsák ki.

Nagyszőllősi Ottó
Esztergom, Batthyány-u. 6.

Selejt kerékpárlánc

Alig két hónapja, hogy Veszprémben egy szaküzletben 63 forint 80 fillérért kerékpárláncot vásároltam. Egy hónapi használat után a láncon egymás után pattantak el a szemek.

Felháborító, hogy ilyen rosszminőségű kerékpárláncot gyártanak. Hiszen így évente nyolc-tíz lánc szükséges egy kerékpárhoz, aminek az ára majdnem annyi, mint egy teljesen új kerékpáré.

Tóth Mihályné
Fűzfő-gyártelep

Pedig nekik sürgős

Késik „A viziiártassági vizsga anyaga" című ismertető füzet megjelenése.

— Nem, kérem, még mindig nem jelent meg! Tessék néhány hónapig türelemmel lenni...

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő GADOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat Igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 222—271, 221—293. Kiadóhivatal: VII., Lenin-körút 9—11 Telefon: 221—285. — Terjeszti: Posta Központi Hírlapiroda O. V. Lapterjesztési ügyeki V., József nádor-tér 1. Telefon: 183—022 180—850 — Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály. — Példányszám: 350.000

KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA!